TO THE READER

KINDLY use this book very carefully. If the book is disfigured or marked or written on while in your possession the book will have to be replaced by a new copy or paid for. In case the book be a volume of set of which single volumes are not available the price of the whole set will be realized

SRI PRATAP COLLEGE
SRINAGAR.
LIBRARY

Class No. 891.441
Book No. H 11 G
Acc. No. 15991

۱۵۹۹۱

الا ان اولیاء اللہ لا خوف علیہم ولا ہم یحزنون

الحمد للہ والمنہ کہ

اندرین زمان میمنت اقتران کتاب ہذا حاوی مناقب و جامع محامد و مراتب اولیاء اللہ الکرام
کہ بنہایت سعی و جانفشانی از دفاتر و ذخایر ضخیم کتب متعددہ جمع نمودہ شدہ است

معروف بہ

مجموعۂ مناقب

موسوم بہ

گلدستۂ انوار

فی مناقب اولیاء اللہ الابرار

مرتبہ:- احقر پیر حسام الدین خانیاری

حسب فرمایش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج رنبیر گنج بازار سرینگر کشمیر

(ناشر) ہاشمہ بازار امیراکدل سرینگر

در مطبع

در سنہ ۱۳۶۷ھ

کاتب قاضی نظام الدین خانیاری (شیام آفسیٹ لیتھو ورکس دہلی)

اعلان:- ہمارے دوکان سے عام فہم کتب کی ہر قسم کی فارسی اردو دینی قرآن مجید سپارہ و پنجسورہ وغیرہ کتب سستے نرخ پر دستیاب ہیں۔ غلام محمد نور محمد

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

توبہ و استغفار و مناجات وغیرہ

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّیْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ خَلَقْتَنِیْ وَ اَنَا عَبْدُكَ وَ اَنَا عَلٰی عَهْدِكَ وَ وَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ اَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَیَّ وَ اَبُوْءُ بِذَنْبِیْ فَاغْفِرْ لِیْ فَاِنَّهٗ لَا یَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ ؛ خداوندا بحضرت جلال تو باز گشتیم توبہ کردیم از ہر بدی و سہو و خطا غفلت و بیکارئے کہ گذشتہ باشد از زمان مکلف تا این دم دانستہ و نادانستہ از ہمہ باز گشتیم توبہ کردیم اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِیْكَ لَهٗ وَ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَ رَسُوْلُهٗ

یا الٰہ العالمین بار گناه آورده ام — بر درت این بار با پشت دوتا آورده ام
توبہ کردم توبہ کردم رحم کن رحمت نما — چون بدرگاه تو خود را در پناه آورده ام
چار چیز آورده ام شاہا کہ در گنج تو نیست — نیستی و حاجت و عذر و گناه آورده ام
عجز و مسکینی و دلریشی و بیخویشی بہم — این ہمہ بر دعوی عشقت گواه آورده ام
من نمیگویم کہ بودم سالہا در راه تو — ہستم آن گمرہ کہ اکنون رو براه آورده ام
چشم رحمت برکشا موی سفید من ببین — زانکہ از شرمندگی روی سیاه آورده ام

از حضرت خواجہ قطب الدین — بر گناه من مبین و بر کرم خود ببین / زانکہ بہر این مرض توبہ دوا آورده ام — بختیار کاکی علیہ الرحمۃ

بدست مکر شیطانی مرا مسپار یا اللہ — ہوا و حرص نفسانی ز من بردار یا اللہ
خداوندا گنہگارم گناہان بعد دارم — رہائی ده ازین کارم باستغفار یا اللہ
یقین خود را نمیدانم کہ گبرم یا مسلمانم — نہ در اسلام شایانم نہ در کفار یا اللہ
ددیدم درده شیطان فتادم در چہ عصیان — ازین زندان پر خذلان برونم آر یا اللہ
گواہی میدہم حقا کہ جز تو نیست معبودی — زبان با دل موافق شد درین گفتار یا اللہ

من آن درویش مسکینم که نه دنیاست نه دینم
برون خرقهٔ پشمینم درون زنار یا الله

رهِ دولت درِ پشیم ندارم توشه در ویشم
به بخش از رحمتِ خویشم توئی غفار یا الله

در آن روزی که بگشائی سراپرده بزیبائی
بفضلِ خویش بنمائی مرا دیدار یا الله

بحقِّ آنکه معبودی محمدّ را تو بستودی
بهر چه هست خشنودی در آنم دار یا الله

بصد خواهش همی نالم جبین برخاک می مالم
که تا از گنج افضالم کنی ایثار یا الله

چو جانم برکنی از تن شود بیزار خلق از من
تو از من وقتِ جان کندن مشو بیزار یا الله

چو منکر با نکیر آید بکینم لب همی خاید
اگر رحمی کنی شاید توئی غفار یا الله

منم درماندهٔ محزون توئی فریادرس بیچون
چنینم با دلِ پرخون فرو مگذار یا الله

مولوی جامیؒ

من آن کاکی بدمردم که جمله کار بد کردم
مکن چون کاکِ رخ زردم دران بازار یا الله

فی نعت النبیؐ

تو جان پاکی سر بسری آب و خاک ای نازنین
والله ز جان هم پاکتر روحی فداک ای نازنین

پاکان ندیده روی تو دادند جان بر بوی تو
اینک بگیرد کوی تو صد جان پاک ای نازنین

رفتی بگلگشت چمن گل دیده لطفِ آن بدن
گرشوق آن بر خویشتن زد جامه چاک ای نازنین

دارم زغم بیماریی بیمارِ غم را یاریی
گر تو کنی غمخواریی از غم چه باک ای نازنین

با آنکه در دم شد قوی خواهم فغانم نشنوی
ترسم که بهرِ من شوی اندیشه ناک ای نازنین

گر شد چو لاله یکسره غرقه بخون غم کی خورم
این بسکه بر دل می برم داغت بخاک ای نازنین

سید

جامی که دارد با تو خو هرگز نتابد از تو رو
گر خود نهی بر فرقِ او تیغِ هلاک ای نازنین

فی النعت

چهوم عشقه نارن کرمتوی جگر کباب ای نازنین
چهوم می تمنا کیاه ستا وچه هنت بجواب ای نازنین

ام چان نورِ مطلق دی تو جلوه در دل عاشقن
پیدا اکرک حضرتِ جهن کیاه آفتاب اینا زنین

والشمس مدح روی تو واللیل عکس موی تو
پیدا ز رنگ و بوی تو عطر و گلاب اینا زنین

زی چهوک شرِ دین پروران هم خاتمِ پیغمبران
زی پر سپین نازل قرآن ام الکتاب اینا زنین

رحمت چه چانی خاکسی منت چه جان فداکسی
بیٹهی نه جسم پاکسی هرگز ذباب اینا زنین

گیمنت مہ چھم والنجہ چاک از ہجر تو روحی فداک ۔۔۔ بہر خدا از روی پاک تھد تل نقاب اینا زنین ۴

برابنیا و مرسلان تھد پایہ چھوی بڈ چھوی زہ شان ۔۔۔ آسو خاصہ چانوی سایبان چتر سحاب اینا زنین ۴

یا منت ژہ تراوت اک نظر در دست گو باگی ہجر ۔۔۔ وچہو کافر وشق القمر گی لاجواب اینا زنین ۴

صدیق اکبر یار غار فاروق و عثمان نامدار ۔۔۔ شیر خدا دلدل سوار آن بوتراب اینا زنین ۴

فی نعت النبی ۴	سید چھو بر در بنیو آمت کر یوس حاجت لوا واللہ چھوش دادن دوا چانوی لعاب اینا زنین ۴	از امیر خسرو

خط سبز و لب لعل و رخ زیبا داری ۔۔۔ حسن یوسف دم عیسیٰ ید بیضا داری

شیوہ شکل و شمایل حرکات و سکنات ۔۔۔ آنچہ خوبان ہمہ دارند تو تنہا داری

سنبل و یاسمن و نسترن و سرو سہی ۔۔۔ از سر زلف و عذار و قد بالا داری

تا تبسم نکنی عقل نگوید ہرگز ۔۔۔ کاندرین آب خضر لولوی لالا داری

از عبید	عقل و دین و دل و جان بردی و ہم صبر و قرار دیگر از خسرو بیدل چہ تمنا داری	منقبت خلفاء اربعہ

خوش وقت آنکہ عاشق صدیق اکبر است ۔۔۔ در راہ دین موافق صدیق اکبر است

چون شمع روشن و چون صبح صادق است ۔۔۔ ہر کو محب صادق صدیق اکبر است

بگذار جملہ در رہ صدق و قبول دین ۔۔۔ ہمنای کس کہ عاشق صدیق اکبر است

در موضعی کہ دم ز رضا و وفا زنند ۔۔۔ آن کیست کو موافق صدیق اکبر است

آنکو کہ بود لقوی و تجرید کار او ۔۔۔ ہم مونس پیمبر و ہم یار غار او

چون بست بہر دین محمد میان عمر ۔۔۔ در ہم شکست گردن گردنکشان عمر

بر باد رفت خرمن کفار خاکسار ۔۔۔ چون برکشید خنجر آتش فشان عمر

خورشید دین باوج کمال آن زمان رسید ۔۔۔ انداخت سایہ بر سر اسلامیان عمر

دستش بمکہ گردن قیصر بزد بدم ۔۔۔ چون گشت بر حمایت دین قہرمان عمر

ہم آسمان دانش و ہم آفتاب عدل ۔۔۔ ہم خواجہ پیمبر آخر زمان عمر

آن کو بہ تیغ شرع نبی آشکار کرد ۔۔۔ بنیاد دین بباز وی خود استوار کرد

خلدِ برین نشیمن عثمان باحیا است — جنات عدن مسکن عثمان ؓ باحیا است
شمعی که روشن است شبستان جان ازو — نورِ درونِ روشن عثمان ؓ باحیا است
مه پیش خویش خرمنی از نور جمع کرد — تا خوشه چین خرمن عثمان ؓ باحیا است
تا دامنِ قیامت و تا روز رستخیز — دستِ امید و دامن عثمان ؓ باحیا است
خصمِ خدا و خصمِ رسول است و خصمِ خود — آن بیحیا که دشمن عثمان ؓ باحیا است

سلطان اولیا و شهِ اصفیا علی است — برگزیده محرمِ حرمِ کبریا علی است
مشعل فروز مشعلِ دین ذوالفقار او — چابک سوار معرکهٔ لافتیٰ علی است
آن کس که علم و حلم و سخا ختم شد برو — عم زادهٔ پیمبر و شیر خدا علی است
آن کو به تیغ شرع فروشست گرد کفر — از راهِ دین مبارز خیبر کشا علی است

مسکین عبید خاک سر کوی آن کس است
کو از سگان خاک درِ مرتضیٰ علی است

منقبت حضرت فاطمه زهرا ؓ

از حضرت صرفی ؒ

ای سیدهٔ نسای جنت — وی بضعهٔ خاتمِ نبوت
ای نورِ دو دیدهٔ محمد ؐ — وی راحتِ جانِ پاک احمد ؐ
روشن ز نبی است جانِ کونین — او را تو خجسته قرة العین
حوران بهشتیت کنیزان — خدام و عبید تو عزیزان
آزارِ دلت نعوذ بالله — هر کس که بخواهد افتد از راه
بلقیس نهاده بر درت روی — جاروب رهِ تو کرده گیسوی
دایم درِ فیض تو کشاده — مریم ز تو کرده استفاده
گفتا بتو عائشه که خوش باش — موئی ز سر تو بودمی کاش
ز القاب شریفهٔ تو زهرا — ازهار معارف از تو پیدا
کامِ تو تبتل از جهان است — نامِ تو بتول مگر از آن است
صد رابعه را بدرگهِ تو — جاروب کشی است در رهِ تو
همنامی تو بفاطمه ؓ داد — جا در حرمِ رشاد و ارشاد

موذیٔ تو موذیٔ رسول است — مردودِ خدا و نا قبول است
مَن اَغضَبَہا نبی چو فرمود — قد اَغضَبَنی جواب من بود
از عایشہ سایلے بپرسید — ای آنکہ ترا نبی پسندید
محبوب ترین خلق با او — خود گو کہ بد است تا کہ خود گو
فرمود کہ بودہ است زہرا — محبوب ترین خلق او را
ہنگام عبور از پل آخر — حوران جنان شوند ظاہر
تا مانع مردم از نظارہ — آیند ترا ز ہر کنارہ
صرفی کہ محب گشت آلت — پیوستہ انیس و خیالت
فردا چو زخاک سر بر آرد — امید شفاعت تو دارد

لا اَعلَم
از پا چو ز حشر خواہد افتاد
امداد تو دستگیر او باد
لا اَعلَم

چیست دانی خدیجۃ الکبریٰ — غیر ثانی خدیجۃ الکبریٰ
باخت در راہ حق برای رسول — زرکانی خدیجۃ الکبریٰ
اولین محرم رسول خدا — جفت جانی خدیجۃ الکبریٰ
تا قیامت پئے مسلمانی — گشت بانی خدیجۃ الکبریٰ
حق بفردا بجنت خواند — گر تو خوانی خدیجۃ الکبریٰ

لا اَعلَم
بود تا بود ہر پیمبر را
جفت جانی خدیجۃ الکبریٰ
لا اَعلَم

کس چہ داند قدر و شان عائشہ — از دو کون بیرون مکان عائشہ
عائشہ محبوبۂ محبوبِ حق — کس کجا یابد نشان عائشہ
لامکان گر سیرگاہ مصطفےٰ — خوابگاہش شد مکانِ عائشہ
کَلِّمِینی یا حمیرا مصطفےٰ — ہر زمان کردی بشانِ عائشہ
شرح پاکی مرورا الطیبات — آمدہ از غیب شانِ عائشہ

ازعنایت صد درود و صد سلام	ہر زمان بر جسم و جان عائشہ رضؑ

منقبت حسنین رضؑ	یا الٰہی عاصیان را روز حشر وا رہان بہر روان عائشہ رضؑ	از قادری

شہِ مرسلینس چھہ زی نورِ عین	امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ
بہ تشبیہ منس سیت چھی عین عین	امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ
زہ تازہ گُل باغ شیرِ خدا	زہ پاکیزہ گوہر زخیر النساء
شہِ مشرقین و شہِ مغربین	امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ
یمی قبلۂ اہلِ صدق و صفا	یمی کعبۂ اہلِ صدق و وفا
امامین چھی عزتک قبلتین	امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ
شہادت یہند چھوی رضای خدا	کرک جان فدا از برای خدا
شہیدِ سعید ان تمی زیب و زین	امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ
یہند جامہ سبز تہ سُرخ فام	ولی پردہ عفو بر خاص و عام
محبت یہند فرض چھوی فرضِ دین	امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ
بہشتک شگوفہ یہند خوی خوش	کرت تازہ جنت یہند بوی خوش
بہشتی جوانن یمی سیدین	امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ
کرمین بو چھوس قادری جان فدا	برس تل گدا آمتن در صدا

ایضاً	یہند یاد چھوم روز و شب فرضِ عین امامِ حسن با امامِ حسین رضؑ	ولہ

دلبرِ جانانِ من ہست حسین و حسن رضؑ	گوہرِ ایمانِ من ہست حسین و حسن رضؑ
زبدۂ آلِ رسولؐ زہرہ باغ بتولؓ	پاک چو دُرِ عدن ہست حسین و حسن رضؑ
نو برِ شیرِ خدا مفخرِ اہلِ ہدیٰ	رونقِ ہر انجمن ہست حسین و حسن رضؑ
خادمِ او جبرئیل آمدہ زامرِ جلیل	محترمِ ذوالمنن ہست حسین و حسن رضؑ
داشت رخ پرضیا بوسہ گہ مصطفیٰؐ	گلرخ شیرین دہن ہست حسین و حسن رضؑ

Library Sri Pratap College, Srinagar

سید سادات دین سرور اهل یقین	فخر زمین و زمن هست حسین و حسن رض

منقبت حضرت امام العالم	گلشن آل عبا سبز نگشت از صبا تازگی این چمن هست حسین و حسن رض	امام اعظم رض از قادری

بعد اصحاب خواجه یاسین
کیست بشنو نمایمت تعیین
اوست خورشید بر سپهر علوم
نام پاکش چو آفتاب مبین
حبذا رتبه‌اش امام بشر
از کلامش سراج امت بین
مسند آراست شرع و فتوی را
کاشف رازهای علم و یقین
مجمع و مخزن لطایف اوست
حاکم دین و عارف حق بین
اوست شاهنشه ولایت علم
فیض بخشای آسمان و زمین
علم علم را چنان افراخت
کامد آواز از یسار و یمین
صاحب عز و جاه و تمکین است
اعظم الشان زهی امام گزین
از رسول خدای نایب دان
داد آئین شرع را تزئین
حبذا قادری بلندی جو است
هادیش در ده رسول امین

مسند آرای شرع و دین متین
بو حنیفه امام اعظم دین
اوست جمشید تخت شهر علوم
بو حنیفه امام اعظم دین
کرده پیش از ظهور او اظهر
بو حنیفه امام اعظم دین
رونق افزاست ورع و تقوی را
بو حنیفه امام اعظم دین
منبع و معدن معارف اوست
بو حنیفه امام اعظم دین
تا ثریا رسانده رایت علم
بو حنیفه امام اعظم دین
کوس احکام را چنان بنواخت
بو حنیفه امام اعظم دین
پیشوای ائمهٔ دین است
بو حنیفه امام اعظم دین
مذهبش عمدة المذاهب دان
بو حنیفه امام اعظم دین
کز غلامان نقشبندی اوست
بو حنیفه امام اعظم دین

مناقب حضرت محبوب سبحانی شیخ سید عبدالقادر جیلانی رضی الله عنه و رضی عنا

شفیع امت سرور توئی یا شاه جیلانی ... تعالی الله چه قدرتها خدایت کرده ارزانی

گلهداران این عالم گدایان گدائے تو ... ترا زیبد ترا شاید گلهداری و سلطانی

تو عبدالقادری قدرت چنان داری که یک لحظه ... برآری نیستی آشکارا از کرم حاجات پنهانی

ز مدح شاه جیلانی دلا گشتی سر عالم ... چو اوصاف جمیل او گه و بیگاه میخوانی

دهان را شست و شو باید بآب کوثر جنت ... پس آنگه نام محی الدین بپاکی بر زبان رانی

مطیع امر تو دیو و ملایک هم بنی آدم ... شهنشاه شهنشاهان امام انسی و جانی

شریعت از تو گلشن شد طریقت از تو روشن شد ... سپهر شرع را ماهی نه بل خورشید تابانی

باین عظمت باین قدرت باین نعت باین شوکت ... نبود است و نخواهد بود الحق غیر تو ثانی

ملاذا دستگیرا غوث اعظم قطب ربانی ... بلطف خود رهائی ده ز گرداب پریشانی

اگر خواهی گدا سازی بیکدم پادشاهی را ... گدائی را دهی شاهی بیک لحظه بآسانی

گدای درگهت خاقان غلام حضرتت قیصر ... توئی سلطان عالیشان الا ای قطب ربانی

ز باغ مصطفے سروی ز بزم مرتضی شمعی ... بزهرا قرة العینی زهی محبوب سبحانی

بزرگ و خورد هر دو زان همه عالم غلام تو ... خطا پوش و عطا پاشی جهان بخش و جهانبانی

تو شاه اولیا و اولیا محتاج درگاهت ... نهاده سر بپایت خویش ایشان حکم میرانی

بدنیا در همی بخشی مکان جنت الماوی ... برحمت بحر الطافی بشفقت کان احسانی

جگر بشمیم و دل خسته دل اندر لطف تو بسته ... بکن از غایت احسان شفابخشی و درمانی

گدای شیئاً لله خوان کجا محروم میگردد ... ز درگاهت که دزدانرا رسد تشریف سلطانی

ترا چون من هزاران بنده ها هستند در عالم ... مرا جز آستانت نیست اگر خوانی و گر رانی

منقبت حضرت پیر

پریشان ذرهٔ هستی فتاده بر سر راهت ... عجب نبود اگر این ذره را خورشید گردانی

از نجم الدین کا دبکلی

شکر لله در سرم سودای غوث الاعظم است ... در زمین و آسمان غوغای غوث الاعظم است

فرش ادنی عرش اعلی هشت جنت هر دو کون   متکا و مسند و ماوای غوث الاعظم است

بر رقاب اولیا و اصفیای عالمین   پا نهادن همت علیای غوث الاعظم است

فرق من بادا بزیر خاک پای هر ولی   گردن شان چون بزیر پای غوث الاعظم است

جن و انس و هم ملایک هم وحوش و هم طیور   دست بسته چون گدا شیدای غوث الاعظم است

خلعت تشریف خیاط ازل بر دوخت است   چست و زیبا بر قد رعنای غوث الاعظم است

از زیارت دست جد پاک بیرون آمدن   آن مجال و رتبهٔ والای غوث الاعظم است

محو در ذات الٰهی روشن از نور شهود   بی تردد نرگس شهلای غوث الاعظم است

دزد را ابدال کردن رهزنان را رهنما   این علو و رفعت ادنای غوث الاعظم است

آفتاب برج وحدت ماهتاب کائنات   موج جود بیکران دریای غوث الاعظم است

نجمی بیچاره را در دین و دنیا این بس است   کز دل و جان چاکر و مولای غوث الاعظم است

ملا محمد توفیق

منکر از چشم حقارت سوی بی سامانیم   آن گدایم من که ناید در نظر سلطانیم

جای دارد مهر و مه گر گرد سر گردانیم   با ادب باش ای فلک آخر تو هم میدانیم

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

گر بگردون میفروشد کبریا خاکم بجاست   گر بسر دارد غرور کیمیا خاکم بجا است

گرد و عالم میکند خود را بها خاکم بجاست   گر سیاهی میبرد تو تیا خاکم بجاست

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

هر که آمد در جهان پر غم و اندوه و درد   گر بود دیو و بزم اور رستم دشت نبرد

گرد مرگش خاک از خاکش برون آورد گرد   آفرین بر همت بختم که پیش از مرگ گرد

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

شاه جیلانی که مسند برده بر عرش برین   خاک درگاه غلامش شدن بنود همین

تاج فخر تارک اقبال شاهان زمین   ماه گردون هم بزر نوشته بر لوح جبین

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

کی بمکر و حیله از جا چرخ شیادم برد
رنج بی حاصل عبث در سعی بیدادم برد
آبروی بجرم از سیلاب بنیادم برد
سرمهٔ چشم عزیزانم اگر بادم برد

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

آنکه آورد است بیرون سالم از دستِ دعا
کشتی ده ساله طوفانی ز غرقابِ فنا
کی گذارد کشتیم در موج خیز ابتلا
از سرم بگذرد گر آب خود از سیل بلا

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

آنکه اول او قدم برداشت بر اوج سعود
از رقاب اولیایش پایهٔ معراج بود
شان خود را چون بجسم لامکان طیران نمود
بر زبان هر یکی میرفت بی گفت و شنود

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

ایدل غم دیده و سرگشتهٔ بیهوده باز
تا یکی از تیره حالی شکوه ها سازی دراز
رو بخاک درگهش بگره بنه روی نیاز
ظلمتت نور ار نخواهد شد نخواهم گفت باز

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

کی تواند کرد دور آسمانم پایمال
کی تواند کرد غمهای جهانم پایمال
کی تواند کرد بیداد زمانم پایمال
کی تواند کرد فکر این و آنم پایمال

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

گر بصد آبش بشویم بر مثال درودن
طینتم از لوث عصیان پاک نتواند شدن
جرم بخشش های عفوش کرد گستاخم که من
با همه تر دامنی گویم که خاکم بر دهن

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

خاطرم توفیق از بیداد دور آسمان
مامنی منجواست کان نبود میسر در جهان
یافت بختم راه در برج سعادت ناگهان
کز عنایت داد لطف بی نشان آخر نشان

خاک درگاه غلامان شه جیلانیم

شاه ابو المعالی

آن ترک عجم چون زمی حسن طرب کرد
بر پشتِ سمند آمده و صیدِ عرب کرد

چون کاکل ترکانه برانداخت زمستی
این ماه چه ماهی ست چه شاهی ست که از عشق
خوبان که ز خوبی چو گل و لاله نمودند

غارتگری کوفه و بغداد و حلب کرد
هر غمزده یافت از و هر چه طلب کرد
از ناز همه زیر قدم کرد و عجب کرد

منقبتِ شریف

داری خبری ای شه جیلی که معالی
برباد تو القادر و قادر همه شب کرد

از میر قاسم صاحب قادری

معشوق خدا چون قدح ناز بلب کرد
عالم همه زین نغمه پُر از شور و شغب کرد

تسخیر عرب ملکِ عجم چین و حلب کرد
آن ترک عجم چون ز مئی حسن طرب کرد

بر پشت سمند آمده و صید عرب کرد

یکبار چو بکشاد نقاب از رخ هستی
صد ولوله انداخت ببالا و به پستی

بنهاد ببر خلعت ارشاد به چستی
چون کاکل ترکانه برانداخت زمستی

غارتگری کوفه و بغداد و حلب کرد

در مدرسه درسی بنود هیچ به از عشق
تحریر کن این بیت با وراقچه از عشق

در گوش همین حرف ز استاد نه از عشق
این ماه چه ماهی است چه شاهی ست که از عشق

هر غمزده یافت از و هر چه طلب کرد

هر چند شهان رخ چو مه از پرده کشودند
در وجد شده رقص کنان سر به سجودند

دیدند جمالش همه در علیین شهودند
خوبان که ز خوبی چو گل و لاله نمودند

از ناز همه زیر قدم کرد و عجب کرد

درگاه تو ای سرور بغداد چه عالی
قاسم نکند یک نفس از یاد تو خالی

بر ملکِ خداوند توئی مالک و والی
داری خبرے ابشر جیلی که معالی

برباد تو القادر و قادر همه شب کرد

نیاز

در راه خدا زنده دلی هر که طلب کرد
از آئینهٔ ذات خدا بود صفاتش

وردِ دلِ جان محیئ و محیئ همه شب کرد
هر کس که با و دید خدا دید و طرب کرد

این نور چه نور است که چون مهر دلافروز	آفاق منور ز عجم تا بعرب کرد
این حسن چه حسن است که معشوق غیور ست	کز ناز خدا عاشق خود کرد و عجب کرد
هر شیر که او گردن ازین سلسله پیچید	مانند سگش دربدر از قهر و غضب کرد

از مولوی بهاء الدین	از مصقلهٔ بخشش او میر نیازی نازک دل خود صاف چو مرآت حلب کرد	متو

گوش کن حال زار من یا غوث	که توئی غمگسار من یا غوث
نیست جز تو کسی بکون و مکان	یاوری بخش و یار من یا غوث
خون شد از هجر دیدن رویت	سینهٔ داغدار من یا غوث
از فراق تو همچو جیحون شد	دیدهٔ اشکبار من یا غوث
آمدم در جهان و هیچ نشد	حاصل روزگار من یا غوث
غفلت و معصیت گنه ورزی	روز و شب کار و بار من یا غوث
آفتابم رسید بر سر کوه	شد خزان نو بهار من یا غوث
از خدا خواه تا ببخشاید	گنه بی شمار من یا غوث
از مریدان خاکسار تو ام	چشم لطفی بکار من یا غوث
پس چه شود گر دهی بلطف و کرم	بسوی خویش بار من یا غوث

محتشم خان	گر بهار ا غلام خود گوئی بر فزاید اعتبار من یا غوث	فدا

غم ز دل سر زده سر حلقهٔ پیران مددے	دستگیر دو جهان حضرت پیران مددے
دین و دنیا بگدایان درت می بخشند	ما گدایان تو بر حال فقیران مددے
خلعت فقر و غنا هر دو ترا می زیبد	ای شه حسن بر احوال اسیران مددے
من مگس طینت و دنیا عسل و ضعف قوی	پای دل مانده بگل همت پیران مددے
از غم دهر دل سادهٔ ما زنگ گرفت	صیقل آئینهٔ صاف ضمیران مددے
بے جمال تو جهانے بغم و غصه اسیر	یکنفس روی نما سوی اسیران مددے

قادری

محتشم را نوشناسی کہ گدائی در تست
پیر پیران مددے حضرت میران مددی

بحمد اللہ مہ گو دلشاد امشب
بیہم محبوب سبحانی مہ سالس
دلا غم ترا و ساری روز خوشحال
بدربار جناب غوث اعظمؓ
ملاقاتس چھہ آمت غوث پاکس
لبن ساری چھہ منتھ فیض جاری
یہ بندہ سرو زن درباغ دنیا
مہ بُد ویرانہ آسوم خانۂ دل
زبان تگہ تس ند چھوم قبلۂ جان
مہ چھوم درمکتب عشق و محبت
مُرید صادق و چھہ پیر کامل
یمس پادن یمس لادن یمس بو
پرس یا غوث اعظم شیئاً للہ
بو یُدوی چھوس ہیت بے یار و یاور
بو چھوس چانی غمک ادی شکار راہ
صدا لاین گدای عمز دا چھوس

بیہم مہ مرشدِ بغداد امشب
بو سارُوی باوہ تس وو داد امشب
مُریدی لا تخف کر یاد امشب
سمت چھی قطب تہ اوتاد امشب
مشائخ تہ پنن اجداد امشب
کہ وہ مہ حسب استعداد امشب
زبند غم نیپون آزاد امشب
بحمد اللہ سپون آباد امشب
پکن تتھ کن فلن ناباد امشب
دلک صدق و صفا استاد امشب
بہت برمسند ارشاد امشب
یمس شوقک برس تل ناد امشب
برس تل بو کرس فریاد امشب
توقع چانو چھوم امداد امشب
محبت چانو چھوم صیاد امشب
کروم پر خدا دلشاد امشب

قادری

کرن چھوس وردِ دل یا غوث یا غوث
پرن چھوس قادری اوراد امشب

برس تل آس سایل شیئاً للہ
مُرید صادقن چھوی وردِ اعظم
امیرا گنج بخش دستگیرا

پرن از خواہش دل شیئاً للہ
پرن یا پیر کامل شیئاً للہ
چھہ ہم فیاض باذل شیئاً للہ

عنایت چانو وانت خاص و عام س
زناداری گمت چهوس بند در غم
به بخشایش کشایش تنگدستس
لبن بنه دولت ارشاد رہبرن
عنایت چانو فیض علم و عرفان
گدازن چهوس صدا زن نے بزرگاه

بدونیکین چهوشامل شیئاً لله
بنمنا حل مشکل شیئاً لله
کرو م یا غوث حاصل شیئاً لله
گنرہن یا راه واصل شیئاً لله
بوچهوس جاہل نه غافل شیئاً لله
رٹت بر راه منزل شیئاً لله

زیرک

رٹت چهوس قادری فن چان محکم
سٹهاه تهدیم چهیم وسایل شیئاً لله

پیرمیانه شوقه چانی چهوس رٹت دامانه چانو
از ستم پامال گومت وچهنه لله حال میانو
شکر لله دره سرم سودای غوث الاعظم است
چاره ساز امیانه کرتم چاره تر لاچار چهوس
خوار و مضطر زار و تبر مفلس و نادار چهوس
خسته چهوس گومت مے کرتم دستگیری آسه گیر
گله کاستم کاش انتم ها و تم بدره منیر
ها طبیبو دادل چهوس وچهنه میانوی حال کیاه
ون بو آسے اندرین دربار از بهر پناه
درمنداه ہرده واده برگنے ن گومت بره
ہم پرس تل چهوس گمت بے بال و پر ہیومت بره
رانده عالم اگر چهوس بنده درگاه چهوس
لرزه برتن آسنا شیرن سگ درگاه چهوس
گومتن از پای ہیومت لیک چهم بر پا امید
بیش رحمت بالبضاعت نادم الا امید

آفتابه تا ابن چهویم ازمه کاستم زونه رکه انو
وانتو وادس چهو از بیدا دبرلب جان میانو
ورلنه زمین و آسمان غوغای غوث الاعظم است
بو بلی دیداره چانی بدسٹاه بیمار چهوس
نر زبان الم اللسان ہردم ازین گفتار چهوس ،،
چهوس تهر پیومت ظلم تهدنا وچهوبنا دستگیر
کیاه مه ہیم جهوم دمبهدم چهوم ورد از صدق ضمیر ،،
موسفید و ارو سیه از ظلمت جرم و گناه
چهوادو ہیم تهو بادشاها چهادو ہیم تره بارگاه ،،
تازه و سرسبز کرتم چهوک تره حوض کوثره
ذوق سیتی شوقه طوماره بو پر دس تل پری ،،
عفو کس کتو لطف کس کتو یدونی گمراه چهوس
پادشاهن پٹ گهتم شاہی غلام شاه چهوس ،،
رحم کرتم یا امیدس منته کرتم نا امید
دراو کر خالی ازین در آوس یت با امید ،،

زندگانی رادہ زم اندر گناہ و معصیت
آس یت دروازس تل رحمچ امید ہت
داغ بر دل چھوم گلالک پاٹھ آمت خون بجوش
ڈوٹ ییوہ مت عمرہ ہندس لوبہارس چھیم منہ ہوش
کتو گژھ ہوس دل شکستہ زی ہوا کانہ جای چھا
ما یہی پیر و مریدن ہنز بخاطر مای چھا
شہر یار اشہر کشمیرس کرو از یار یاہ
خستہ حالن دل شکستن کرنہ از غمخوار یاہ
ہا مرید و غم مبر کینہ روز خوشدل امہ ہار
وانہ وادس از شہ بغداد در وزا امیدوار
پادشاہا داور امظلوم چھ ہیوس لوب زلم زہ داد
چھی کرمیس ننگ یدوی نیرہ سایل نامراد

کینہ لگو منہ سیت پانس زاد راہ آخرت
اک نظر کر تو مہ کن از چشم عفو و مکرمت
ہر دکی واون گلا باہ خستہ کرنس نر دپوش
خستہ حالس بیم ملالس عرض حالس نہو نہ گوش
ون کرہ یجھن چارہ سازی نتہ سانوی پای چھوا
کالبسہ نشہ زی رست احسانچ غلامس جای چھا
سانو وچھتو حال تہ سان بوز نو زاریاہ
مضطر بساری بیدل بیدلن غمخوار یاہ
غوث اعظم لو زہ ون فریاد چانی زارہ پار
ژہ سیتن پرہ والن از زیٹ خاطر قرار
غوث اعظم ناو چانوی اسم اعظم چھوم سو یاد
آو زیرک زاو بیت دربار کرتن شاد شاد

پیر غلام محی الدین قادری	شکر للہ درسرم سودای غوث الاعظم است در زمین و آسمان غوغای غوث الاعظم است	ساکن موضع بوزخوشی پورہ

رنجہ دل خستہ حال چھوم یا غوث
زو ستھ پر ملال چھوم یا غوث
چالو دیدار ڈیشتھ ما درخواب
رات دوہ سوی خیال چھوم یا غوث
چھومنہ طاقت گمت نہ بار گناہ
الف قد ہیو دال چھوم یا غوث
فیر بس پت مہ چھمینہ دت ایوان
پیش چاہ ضلال چھوم یا غوث
چھومنہ آزاد دل دماہ از غم
پای بند عیال چھوم یا غوث
در خیال ہوای نفس حریص
روز و شب ماہ و سال چھوم یا غوث
بر ہمہ اولیا ز حق ما فوق
چالو قرب و کمال چھوم یا غوث
عاشق ذات پاک لو لاشک
ایزد لایزال چھوم یا غوث
روضہ چانوی وچھون مہ چھوم ارمان
تو روانن محال چھوم یا غوث

بالیقین شکلِ نقلِ آنحضرتؐ — چانو حسن وجمال چھوم یاغوث
ازمیٔ عشق وہم محبّت تو — جاہ دل مال حال چھوم یاغوث
خاکساری ہین مہ یُد بخشنک — سُوی مہ جاہ وجلال چھوم یاغوث

سیّد غلام الدّین
چھوس بو مسکین گدا بزیر نظر
چانو خوان نوال چھوم یاغوث
آزاد

بگوشم امشب از ہر سو مبارکباد می آید — مگر پیکِ صبا از جانبِ بغداد می آید
بہر سو مید دوم بی اختیار از شوقِ دیدارش — دلم گوید کہ صبرای خانہ ات آباد می آید
علاجِ اندُہِ دلہا نشاطِ جانِ محزونان — سُرورِ سینہ ہا و راحتِ اکباد می آید
بدید ار شہ جیلان منوّر شد مگر چشمش — کہ بس شگفتہ رو خندان لب و دلشاد می آید
ہر آنچہ از قدرتِ آن قادرِ برحق عیان گردد — نہ از ابدال و نہ ز اقطاب و از اوتاد می آید
چہ از سکّانِ افلاک و چہ از اہلِ زمین یکسر — ببزمش ہر کہ می آید بجان منقاد می آید
رسد حسان اگر در محفلِ فضلش چنان باشد — کہ طفلِ نو سبق در خدمتِ استاد می آید
چو برتاز د سمندِ تیز رو بر لشکرِ اعدا — تو گوئی بادِ قہرِ حق بقومِ عاد می آید
شہا از شوقِ وصلِ تو چہ گویم اضطرابِ خود — کہ گر آہی بر آرم از جگر فریاد می آید

درویش
بچشمِ عاطفت از دُور چون بینی مرا گوئی
اسیر ما واز قیدِ جہان آزاد می آید
قادری

وتھہ وُچھو موی شاہ جیلانیؒ — زن وچھو روی شاہ جیلانیؒ
رویتِ موی پاک در کشمیر — چھوم انہ بوی شاہ جیلانیؒ
نراو غم تہا واز سر اُمید — روی دل سوی شاہ جیلانیؒ
جلوہ ہاوت چھو فیضِ خلقِ عظیم — ازسر خوی شاہ جیلانیؒ
وچھتہ محراب دینکے کعبکُ — طاق ابروی شاہ جیلانیؒ
سروِ آزاد باغ احسانک — قدِ دلجوی شاہ جیلانیؒ
شیئاً للہ پرن امیر و فقیر — برسرِ کوی شاہ جیلانیؒ

Library Sri Pratap College, Srinagar

منظہر قوت ید اللّٰہی ست — دست و بازوی شاہ جیلانیؒ
چھم ضعیفس نوی قوی امید — چھوس مدد جوی شاہ جیلانی
قادری زان اندرمس دادس — بس چھو داروی شاہ جیلانیؒ

کھنو سنا روزہ تنگدل در غم
یتھو ثنا گوی شاہ جیلانیؒ

غلام محی الدین قاضی — عالیکدلی

قادری شاد گڑہ دلک غم نراو — فضل حق عرس شاہ جیلان آو
تازہ گی فیرہ نیرہ وندس تاو — فضل حق عرس شاہ جیلان آو
توشہ ون پوش آو دیندارن — گوش تھو واو پیو اہل نادن
آو درجوش رحمتوک دریاو — فضل حق عرس شاہ جیلان آو
بیہ تشریف شاہ جیلانی — بیہ در روضۂ سلیمانی
خوشخبر ہت سہ آو صبحکو داو — مجلس ختم کیاہ چھہ نورانی
گاہ نراوان مارہ تنا بانی — نور کوی پٲو رہر طرف پیراو
کیاہ مبارک چھو خوش عیدن کتو — عاشقن مخلصن مریدن کتو
روز عیدک منن تمنا دراو — پیرو برنا گمت شاہ دلگیر
کہ بگرداب غم چھہ آمت گیر — برانت چھم تھو لاگہ ایرون ناو
قادری لولہ سان سمو ساری — پیر پیرانسی منگو یاری
شیئاً للہ پر دلس دہ جلاو — گڑہ بغداد واتن ار دشوار
پڑہ کن سوی خا بنار زہ لار — پرار برتل تتی غم دل نراو
چھم ز الطاف پیرسی امید — روزگار سیہ کرم مہ سفید
سرخ رو دراو باصفائس نراو — چھنہ قابل وچھو سو روی شریف
کیاہ چھو کم ید چھو یہ موی تشریف — تھکہ نامہ کوی چھو اسہ چکہ چاو
قاضی امید وار برتل روز — سوز دل تحفۂ محبت سوز
روز و شب ورد تہاو تہندی ناو — فضل حق عرس شاہ جیلان آو

زیرک

مه ښد که نه یاری پیره میانی
دَنی لو وله زاری پیره میانی

طبیبه میانه وچهتم دادِ دلد چهوس
سٹاه چهم بېقراری پیره میانی

بعزت چهوک عزیزان هند ژه ښراز
مه ښد کاس خواری پیره میانی

غمکه دریاوه گیمژ ابره چهم ناو
گمٔت چهوم دل ؤ جاری پیره میانی

غمن منز گیر چهوس شو بیا نغافل
یهوی چهوا شرط یاری پیره میانی

بېن اعمالِ بد ڈیشت نٹن چهوس
سٹاه چهم شرمساری پیره میانی

ژه چهی قدرت نوی بر لوحِ محفوظ
قلم چانوی چهو جاری پیره میانی

ژ هېن ژ امٔت مه ژی ښن چهم چهپن جایے
وپن گنه ښت فراری پیره میانی

نگٔس داوس ژه پرژه واوسن خبر میانے
نگی ناوس لو یاری پیره میانی

ژه چهوی معلوم چهوس مسکین وغمگین
ژه کر نم غمگساری پیره میانی

پرس تل هم چهوسی آمٔت برس تل
زبس امیّد واری پیره میانی

سٹاه امیّد چهم ار کاسهم غم
مه لجبر دم شماری پیره میانی

زیرک	خفه هٔت وانه گټو بغداد زیرک یه مٔت چهوی خاښاری پیره میانی	مولوی حسین شاه

فرو رفتم بغم یا شاهِ جیلان
نگاهی از کرم یا شاه جیلان

تو ئی در گلشنِ ایجاد ومسکین
ز شاهان محترم یا شاه جیلان

بفرقِ اولیا از سروری ها
نهادستی قدم یا شاه جیلان

خدنگِ غاشتم همچون کمانست
ز بار درد و غم یا شاه جیلان

سیه شد نامه ام از مشقِ عصیان
چو خامه یک قلم یا شاه جیلان

بلب جانم رسیده یاریٔ کن
ز اندوه و الم یا شاه جیلان

بچنگِ ظالمان هستم گرفتار
رهانم از ستم یا شاه جیلان

ز بیمِ شیرِ غم آهوی راحت
ز طبعم کرده رم یا شاه جیلان

کنونم وقتِ وقتِ دستگیری	ز پا افتادہ ام یا شاہ جیلان	
مرا بس وِردِ دافخم حزبِ اعظم	نجو انم دمبدم یا شاہِ جیلان	
ایضاً مولوی	بکلکِ مہر زیرہ ک نامِ پاکت بدل کردہ رقم یا شاہ جیلان	حسین شاہِ زیرک
دکہ زد آسے برس تل داد لد	چھوس بو چانوی منہ کرتم وَن مہ رد	
ازازل وابستہ چانوی تا ابد	عفو کرتم نیک بد چھوس یا بو بد	
المدد یا شاہ جیلان المدد		
چھوم بنت آمت وُنت کسن دانہ حال	نفسِ امارن بو کرتس پایمال	
ون بسن میانوی بسن امر محال	لیک چھم امید چانی بر کمال	،،
پیرہ میانیو سر بو وندی پادی	گوش تہو تم نادنی فریادی	
داد بو زُم ماریسی بیدادی	ازازل دپونم سبق استادی	،،
چھوس تیہر پیومت ظُلم تہدآسہ گیر	انہہ ٹھتم نا وچھو بنا دستگیر	
کیاہ کرُم آزاد آمت چھوس اسیر	کیاہ سو آسیا گیریس آسک ژہ پیر	،،
کنو گڑھی گت آستانس بو یمیٔ	جایہ جائی چانہ رایہ وِن دمی	
سرَ وندی پادَن پی لادَن ہمی	قبلہ چھوک بر تل یمی کہر تل یمیٔ	،،
چادہ کرتم گو منتن از کار چھوس	خوار چھوس نادار چھوس بیمار چھوس	
روسیہ بدکار و بدکردار چھوس	یتہو بو چھوس تتہو بندہ دربار چھوس	،،
کیاہ گڑھی کم یُدونی کاسک مہ غم	کنہ عمل مہ چھمنہ اک امید چھم	
غوثِ اعظم پیر چھوم بحرِ کرم	وِرد میانوی ناو چانوی دمبدم	،،
ما طبیبو کیاہ اِئی نا عار میانو	دمِ نظر آخر چھوسے بیمار چانو	
چانہ دیدارہ بلے چھوک ننِدہ بانو	سر کرے قربان بکھنا پیرہ سانو	،،
عرس پاکھی چانو از اسہ کاسہ شر	سائلن کتو از خزانن بر موژر	
چھی ملہم دارت برس تل کر نظر	کنہ پیران خال ازین دیگہ نہر	،،

پیرہ میانیو کا پیانس از چھہ عید | از چھہ نازل رحمتِ عرشِ مجید
از مُسلمانن عمن دادن رسید | منہ یدُوی غم ژلن کنہ چھا بعید ،،
کس وَنی احوال نینوی ژی سوا | ژی کڈوم حاجت ژہ پہوک حاجت روا
دادِ لدآسے کروم دادن دوا | خننہ دل و لبتہ چانوی بینوا ،،
پادشاہا آوزیرک مستمند | چان چھس امید کرتن سربلند
دِس نجات از ہر بلا و ہر گزند | پوشہ ناوُس لوانہ پژانده وند

میر حُسین — المدد یا شاہ جیلان المدد — قادری

مُرید پیرِ پیرانم مبارک | غلامم شاہ جیلانم مبارک
پس از حمد خدا نعتِ پیمبر | بجان این منقبت خوانم مبارک
بنورِ نامِ پاکِ غوثِ اعظم | منوّر شد شبستانم مُبارک
مُریدی لاتخف فرمود پیرم | من الحق از مُریدانم مُبارک
بروزِ بازده الحمدُ للہ | زخیلِ ختم خوانانم مبارک
فقیر شیئًا للہ گویم و فیض | ازان درگاہ خوانانم مبارک
ازانرو روی دشواری ندیدم | شدہ ہر مشکل آسانم مُبارک
زبی برگی و ناداری ننالم | کہ مہر اوست سامانم مُبارک
خلاص از رنج دنیا و غمِ حشر | بجز لطفش نمیدانم مبارک
چہ غم روز شمار از این شہنشاہ | شمارد از غلامانم مبارک
شُد ار محبوبِ سبحانی ملقب | منش نیز از محبّانم مبارک
جز القادر دگر وردی شب و روز | نمیخوانم نمیدانم مبارک
بیک آن کرد دُزدی را ز اوتاد | کمینہ چاکر آنم مبارک
چو دزدان فیض بردستند من ہم | کجا محروم مے مانم مُبارک
کند درمانِ دردِ مکرِ شیطان | دران ساعت کہ درمانم مبارک
چہ دُور ار یک نظر در وقتِ آخر | کند درکار ایمانم مبارک

عبدالغفار تایب	یقین کز مدح فخر آل یاسین شود عفو گناہانم مبارک	

بجام خواندن نام تو مستم یا شہ جیلان
ہو الباقی زبان ساقی پرستم یا شہ جیلان

مرا جوش محبت رفت از سر ورنہ چون گویم
غلام حلقہ در گوش تو ہستم یا شہ جیلان

بجز تو دلنوازم نیست سازم جان فدای تو
بجان از دست ہجران آمدستم یا شہ جیلان

برامداد تو می نازم کہ ہستی والی والا
نیامد در نظر بالا تو پستم یا شہ جیلان

گدای شیئاً للہ خوانم و دست سخا بکشا
کہ از دونان دنیا دیدہ بستم یا شہ جیلان

باکرام تو اندر خیل کز ما مسلمانم
بانعام تو از الغام رستم یا شہ جیلان

پریدہ طایر طاقت ز دستم بے پر و بالم
بحالم بین کہ باز آید بدستم یا شہ جیلان

نہ بستم دیدہ از نادیدنیہا شیشہ دل را
بسنگ غفلت و عصیان شکستم یا شہ جیلان

وجودم از عدم تا زد قدم در عرصہ امکان
ز جا برخاستم بیجا نشستم یا شہ جیلان

شکستہ پنجہ من ضعف پیری دستگیری کن
کہ تیر عمر بیرون شد ز شستم یا شہ جیلان

عبید	تو در قالوا بلی دادی صلا از من مرم تایب کرم کردی کرم مست الستم یا شہ جیلان	

لامکان شان تو یا حضرت غوث الثقلین
عرش ایوان تو یا حضرت غوث الثقلین

بر در تو خیل ملایک شدہ با عجز و نیاز
ہمہ دربان تو یا حضرت غوث الثقلین

میرسد بر سر ہر شاہ و گدا لیل و نہار
فیض شایان تو یا حضرت غوث الثقلین

اولیا گرچہ شہانند ولے مہر بلند
از گدایان تو یا حضرت غوث الثقلین

کردہ روشن ہمہ ظلمت کدہ عالم را
نور عرفان تو یا حضرت غوث الثقلین

از ازل تا بابد موج زنان آمدہ است
بحر احسان تو یا حضرت غوث الثقلین

ریزہ چین آمدہ مرغان فلک شام و سحر
از سر خوان تو یا حضرت غوث الثقلین

باغ فردوس کہ گویند گلے بیش نبود
از گلستان تو یا حضرت غوث الثقلین

جن و انسان ہمہ در روز قیامت باشند
زیر فرمان تو یا حضرت غوث الثقلین

برسر عرش برین نیز فضیلت دارد	خاک گیلان تو یا حضرت غوث الثقلین

محمد حسن شعری	چشم دارد ز عنایاتِ تو چون هست عُبید از غلامان تو یا حضرت غوث الثقلین رض	

نو بہار فیض یزدان امشب ست	عرس پاک شاہ جیلان امشب ست
کے تواند سحر شد پیشش سفید	مطلع صد ماہِ تابان امشب ست
عطسه ریز آمد مشام قدسیان	نافه در چین گریبان امشب ست
ہمچو طور آمد تجلی را ز دہر	مایه بخشِ لؤلؤ رخشان امشب ست
روز وصل آمد بسر وقتِ سحر	جلوه گاہِ حُسن جانان امشب ست
روی حُور آرایش نو کرده سر	خفتگاه باغ رضوان امشب است
ہای وہوی مطرب از خویشم رماند	برفراز عرش جولان امشب ست

محمد اسمٰعیل نامی	نامه ات چون جامه شد شعری سفید از گنه امید غفران امشب ست	ساکن کاوه ڈاره

روح روحُ القدس شادان امشب ست	بزم عرس شاہ جیلان امشب ست
ناامیدان را امید لطف و جود	عاصیان را عید غفران امشب ست
بارک اللہ محو ذکر و فکر ما	در ادای شکر احسان امشب ست
زانکه در دشت مریدی لا تخف	دور دورِ ما مریدان امشب ست
زنگ غفلت دور شد از لوح دل	شعله افکن نور ایقان امشب ست
از رہ توقیر دربان درش	حضرت جبریل و رضوان امشب ست
جان ما برخاک راہِ آن خلیل	ہمچو اسمٰعیل قربان امشب ست
پور حیدر نورِ چشم مصطفیٰ	جلوه زن بر تخت عرفان امشب ست
قرة العین علی عون زمان	فیض بخش از خوان غفران امشب ست
ہر طرف صیت کمال فضل او	ہمچو نور ماہ تابان امشب ست
نامی شید انگیز از رہش	عندلیب منقبت خوان امشب ست

زیرک

دل فولی یدِ کرک تصدق بیان
غم ژلی یدِ کرک ژہ وردِ لسان
چھوی وزن طبل مدحِ شیخ الکل
بر فلک چھی ملک مناقب خوان
تہو ژنش ماہِ مہر باجی آو
بلبلن در چمن چھو وردِ زبان ״
بخت خوابیدہ از سپین بیدار
لولِکس باغسی چھہ فلمت گگل
دراو ازبیدلن دلک ارمان ״
جلوۂ فیض از درو دِیوار
باغِ جنت چھو بزمِ حضرتِ پیر
مرغ و ماہی چھہ شیئاً للہ خوان ״
نادمتُند چھو علین آبِحیات
شیر تراون باوّل رمضان
نش مسیحا دمس فصیح بیان ״
کیاہ انک درجنابِ شہ ڈالی
ہا مرید وکوہ ژہ چھوک دگیر
مژدہ لاتخف غمک درمان ״
تراو غم از ژلی پریشانی
ہیرہ دلگیر چھوس ژہ کاسُم غم
چان امید چھم مہ بڈ سامان
ہیرہ یدِ چھوس لو درجہان بیکس

شیئاً للہ یا شہِ جیلانؒ
شیئاً للہ یا شہِ جیلانؒ
پردہ ژنک ژہ از لفین تہند تُل
شیئاً للہ یا شہِ جیلانؒ
اَت ژنس چھوی ربیع ثانی ناو
صبح اقبال فول تہ ژلو شب تار
دراون آفتابِ ہردو جہان ״
شوقکی منقبت پران بلبل
شو ژُل بلبلو زہر گلزار
مرغ زیرک چھو کیاہ چھوان ہر آن ״
ذکر یا شیخ پرت اکس تقریر
زن تہند عالمس براتِ نجات
نش جنابس فدا ہزاران جان ״
منزلی منزہ نن کرن برہان
بدُ ژہ چھوی دست از عمل خالی
والیس حال دل چھو چانو عیان ״
تراو غم آو عرس حضرتِ پیر
ہا مرید و کنچ پشیمانی
از چھہ امیدِ بخشش و احسان ״
چانو دامانہ چھوس لٹ محکم
شیئاً للہ یا شہِ جیلانؒ
اک نظر چان دون جہانن بس

چانہ پژہ چھم مہ دولتِ ایمان	شیئاً للہ یا شاہ جیلانؓ
چانِ درگہ چھہ قبلۂ حاجات	دستگہ چھوی بر حیات و ممات

میو حسین	زیر کس مشکلس ژہ کر آسان شیئاً للہ یا شاہ جیلان	قادری

مہ کُن کر اک نظر یا شاہ جیلان	بو ہیو مُت چھوس پتھر یا شاہ جیلان
سٹھاہ چھوس بے زر و سامانہ نی زر	سٹھاہ چھوس بی ہنر یا شاہ جیلان
گمتِ دادی مہ چھم کیتاہ ونے بو	ژہ چھی ساری خبر یا شاہ جیلان
غمن دادن گمت بو چھوس گرفتار	درفع کر غم تہ شر یا شاہ جیلان
نہکت ہیوسی وُفت کَت کُن کمی بو	پکھہ فتوٗ جانور یا شاہِ جیلان
بعزت بقا و تم از شر دشمن	مہ درم فتح و ظفر یا شاہِ جیلان
مہ دشمن چھم پتھ و پیش و چپ و راست	کرگ زیر و زبر یا شاہِ جیلان
ژہ آسک غیرتی یتھو آغہ میانوی	بو آسا دربدر یا شاہِ جیلان
مہ عشقہ چانہ گو بریانہ سینس	دُم نارہ جگر یا شاہِ جیلان
کرم مہ سیر از خوان سخاوت	سخی چھوک مشتہر یا شاہ جیلان

قاضی رضا	ہلم دارِت چھہ آمت سارِ مسکین خزائن بر موتر یا شاہ جیلانؓ	کشمیری

شاہ جیلان آنشہ مالکِ رقاب	آفتاب ست آفتاب ست آفتاب
آفتابِ شرع و ورع و معرفت	ماہتابِ چرخ فیض و فتحباب
ہست لامع آفتابش بے غروب	بر سمای فیض تا روز حساب
آفتاب و ماہ و انجم روز و شب	از فروغ بارگاہش نور یاب
دید قدرِ خاکِ درگاہش ملک	خواند او یا لیتنی کنت تراب
خوشہ چین از خرمن انعام او	جن و انس و مرغ و ماہی شیخ و شاب
ابن ولی چون ابنیاء در رتبہ ست	مثل الشان آمدش از غیب کتاب

هر که وردش یا شهٔ جیلان بود	میشود از دین و دنیا کامیاب

نیاز	دارد از شوق جمال او رضا سینهٔ پر آتش و چشم پر آب	

بده دست یقین ای دل بدست شاه جیلانی	که دست او بود اندر حقیقت دست یزدانی
امیر و دستگیر و غوث اعظم قطب ربانی	حبیب سید عالم زهی محبوب سبحانی
نشان شان بیچونی بیان سر مکنونی	بصورت مثل پیغمبر بسیرت مرتضیٰ ثانی
ز پای پاک او فخر است دوش پاکبازان را	حیات تازه بگرفته از و دین مسلمانی
سراپا جلوهٔ حسنی تمامی مهر تابانی	کند یعقوب بیش گر باشد اینجا ماه کنعانی
شب بخت سیه از ذرهٔ مهرش کند صبحی	فروز لمعهٔ لطفش مه شام غریبانی
ملایک طرفوا گویان روند اندر رکاب او	جلوه داری نمایندش خواص انسی و جانی
ببخشد از رهٔ فیاضی او بینوائی او	گدایان درش دیهیم شاهی تخت سلطانی

میر حسین	نیاز اندر جناب پاک او از قدسیان باید که آید جبرئیل از بهر کار و بار دربانی	قادری

مرا روز ازل اکرام کردند	مرید محیی اسلام کردند
ز فرد نامهٔ اعمال ما حک	کرام الکاتبین آثام کردند
همان گلگون شبدیز شب افروز	برای خاطر من رام کردند
بدوران دور دور ماست دایم	بکامم گردش ایام کردند
ز راح عشق شاهنشاه بغداد	لبالب همچو لاله جام کردند
ز جاه شاه ما ایجان فدایش	سران دین بدوش اعلام کردند
زهی شاه سلیمان جاه کو را	مشایخ پیر پیران نام کردند
پئے تعظیم طوف درگه او	سرافرازان ز سر اقدام کردند

	بهر کس آنچه شایان بود دادند حسین را شوق او انعام کردند	

قاضی رضا

ستاره شهانند او بدر کامل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
بپایش آفتاب شهانست منزل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
چرا از حوادث چو خر مانده در گل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
ز هر باغ بشنو سرود بلابل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
اگر غرق بحری و گر خوار ساحل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
اگر بر سرت هست شمشیر قاتل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
هزاران بلا گر بتو گشته نازل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
اگر جاهلی ور تو دانای فاضل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
چه داری ز هر مشکلی خوف در دل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
چرائی تو ای مبتلا خوار و غافل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
اگر بر زمینی و گر چرخ منزل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
هزارا اهرمن گر ترا شد مقابل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
اگر مبتلائی بظلم و محصّل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
اگر شهریاری و گر مرد عاقل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
اگر جابری ور ستمدیده عادل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
مشو نا امید ای جفا دیده غافل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
تو ای مرغ دل گر شوی نیم بسمل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل
چه ترسی ز نار جحیم و سلاسل — بیا شاه جیلان کند حل مشکل

افضل

گدائی دئی ای رضا باش خوشدل
بیا شاه جیلان کند حل مشکل

شاه جیلانی المدد یا غوث — ماه کنعانی المدد یا غوث
قدرت قادرست از تو عیان — سیف جسمانی المدد یا غوث

Library Sri Pratap College, Srinagar

قطب الاقطاب غوث الاعظم ہم — درجہانبانی المدد یاغوث

ہم تو محبوب وہم تو معشوقی — در تنعم جانی المدد یاغوث

محی الدّین و بر ہمہ میران — خود تو سلطانی المدد یاغوث

شیخ و سیّد حُسینی و حسنی — میر میرانی المدد یاغوث

یارِ درویش و یارِ مسکین — شاہ شاہانی المدد یاغوث

خود فقیری و خوشتر از فقر ہست — بر سُلیمانی المدد یاغوث

نورِ احمد توئی و پُورِ علے — پیر پیرانی المدد یاغوث

کرد افضل بپا زدہ نامت — تازہ خوشخوانی المدد یاغوث

بہا صاحب متو.

جز تو کس نیست حامی افضل را — خوانی ادرانی المدد یاغوث

ای جہان را ہمہ نظام شما — توسنِ چرخ ہست رام شما

قطب عالم توئی و تا باد — سکّۂ قطبیت بنام شما

دم انا الحق نمیزدے منصور — می شنیدی اگر کلام شما

صاحب سلسلہ کہ چاردہ اند — مُستفیضانِ فیضِ عامِ شما

ہر کہ خواند قصیدۂ خمری — میکشد بادۂ مُدامِ شما

قدمت بر رقابِ ہر ولئے — ای زہی قرب و احترام شما

ہر کہ شد مست بادۂ عشقت — میکشد لذّتِ دوامِ شما

مُصطفےٰ مرتضےٰ دو نورِ العین — ہست آبای ذو الکرام شما

کبُروی نقشبندی و چیستی — ہر یکے جرُعہ خوار جام شما

مژدۂ مولوی بہاء الدّین — کردہ ام گوش از پیامِ شما

تائب بالے ہمولہ

می نگنجم بجامہ از شادی — ای من و ہر ہمہ غلام شما

بنما روی نازنین یاغوث — موی خوشبو ز مشک چین یاغوث

شامِ غم می شود چو صبحِ نشاط
چون نمائی تو مہ جبین یاغوث

گوید از مہرِ نورِ رخسارت
چشم بد دور حورِ عین یاغوث

کامِ جانم ہمی کند شیرین
نامِ تو شاہ محی الدین یاغوث

زیرِ پای تو سر نہادہ ہمہ
اولیای مقربین یاغوث

گشت از واصلانِ حق چو شدی
خواجہ چشت را معین یاغوث

شد بفیض تو شاہِ ختلانی
مسند آرای ملکِ دین یاغوث

ہست مشکلکشا بہاء الحق
بنگاہِ تو بالیقین یاغوث

نور ساری شدہ بیاری تو
حضرتِ شیخ نور الدین یاغوث

بولای تو حضرت مخدوم
شدہ سلطان عارفین یاغوث

تایب بینوای کشمیری
زیر خوان تو ریزہ چین یاغوث

میر شناء اللہ کریری

درد و غم مشراو ابدل غصہ ترا و
شاہ جیلانس پنن احوال با و

تہہ و بوزت دراو مطلب پیر آو
شاہ جیلانس پنن احوال با و

دپتہ پیرس لوب چھوم وچھت سنخواب
زون چھم لجہر کھسما آفتاب

براندہ کن دت شاند دپتس پیتھ مہ پاو
شاہ جیلانس پنن احوال با و

سینہ یدوی چھوی پھٹنن داد لد
وتھ سین استادہ شمعک باٹھ ود

نبض نابینا حکیمس زاہ مہ ہاو ،،
دپنہ پیر و بیوم ناون کس وَنی

میانہ پیر و گوم ددون کس دَنی
ہیرہ بن ون فیرہ سبزی نیرہ تاو ،،

لارہ ہا بغداد اما چھمنہ دیار
یترہ برانی یترہ کرت گترہ خابنار

گترہ ڈوانی ڈیڈہ کن اترہ ون مہ راو ،،
عرض کر زس چھو منہ پیر و برگ و ساز

قادری شو بیا پرورش شاہباز
رازہ ہونرس منہ کرتم ہارگاو ،،

کالنہ چھا سرمژ ددیم یترہ بارگاہ
بیچھ ون چھوا کالنہ کرمت پادشاہ

ژادسن ژوراہ ولی ابدال دراو
شاہ جیلانس پنن احوال با و

ها مُريد و قرض ماڇوءِ عرض ڪر — ٿيهو نه بيگانن و نڪ نه اهِ خير و شر
ٿيهو نه محرم ڳڙهي ڪا نه آشنا و — شاه جيلانس پين احوال با و
نته لکه سه ڪاغذس پٽا ازدل — حل ڪري مشڪل قلم تو لِه تراوه مِل
وَن ڪرس دستخط ڇهو پيرس غوث نا و — ها مُريد و شير ڇهوڪ در سلسله
شير آسِت ڇهوڪ ڙه لاڳان بُزدله — چانو هيو نو شانه بُڈ ڪا نه ماجه زا و
اي ثناءالله مه ڪر ير ير سٽاهٔ — بَس ڇه ميانس پير سي نشن اڪ ڪنهاهٔ

تضمين قادري بر منقبت	منقبت پر پرده آئينس جلا و شاه جيلانس پين احوال با و	مولوي بهاءالدين منو

رفت از دل قرار من یا غوث — شد ز حد اضطرار من یا غوث
گوش کن حال زار من یا غوث — که توئی غمگسار من یا غوث
ای که تو دستگیر پیر و جوان — که کند دستگیریم بجهان
نیست جز تو کسے بکون و مکان — یاوری بخش و یار من یا غوث
تا دلم در غم تو مرهون شد — تا بجان اشتیاق افزون شد
از فراق تو همچو مجنون شد — دیدهٔ اشکبار من یا غوث
در تمنای روی دلجویت — دیده هر سوت منتظر سویت
خون شد از هجر دیدن رویت — سینهٔ داغدار من یا غوث
رفت از دست شادیم ز اندوه — از جوانی نماند هیچ شکوه
آفتابم رسید بر سر کوه — شد خزان نو بهار من یا غوث
خاطرم را جز سپیچ نشد — دل من جز به بند و پیچ نه شد
آمدم در جهان و هیچ نه شد — حاصل روزگار من یا غوث
چکنم گر مرا نیامرزی — کز سر بدرهی و بدطرزی
غفلت و معصیت گنه ورزی — روز و شب کار و بار من یا غوث
هیچ از من بجز گنه ناید — چارهٔ من شفاعتت باید

از خدا خواه تا ببخشاید	گنه بی شمار من یا غوث
بر درت زین امید راه برم	که ز قرب و وصال بهره خورم
چه شود گر دهی ملطف و کرم	بسوی خویشن بار من یا غوث
هر چه هستم سیاه کار توام	در عنایت امید وار توام
از مریدان خاکسار توام	چشم لطفی بکار من یا غوث
قادری خوانیم به نیکوئی	دور نبود ز لطف و خوشخوئی

قاضی رضا	گر بهارا غلام خود گوئی بس بود اعتبار من یا غوث	کشمیری

ای صبا بس جانفزا د شادمی آئی بیا	ظاهرا از جنت بغداد می آئی بیا
از لبت یا قادرا یا شاه جیلان می وزد	از کجا ای صاحب اوراد می آئی بیا
از جناب شاه جیلان سوی هجران او	از برای فرحت و ارشاد می آئی بیا
شاه ما گفتی مریدی هم وطن زین رهگذر	سوی ما بهر مبارکباد می آئی بیا
ای بشیر شاه ما گفتی پیام صبحدم	خیر مقدم خانه ام آباد می آئی بیا

وله ایضاً	از رضا دلبرا بر در بارگاه اورسان زانکه اندر دلبری استاد می آئی بیا	

خیل ملک مگو که ز انسان قوی تر است	گر هر چه هست همت مردان قوی تر است
گر خصم بی شمار قوی هست باک نیست	حفظ و حمایت شه جیلان قوی تر است
شاهنشهی است کز مدد فیض عام او	مور ضعیف تر ز سلیمان قوی تر است
حافظ ز جور چرخ مرا غوث اعظم است	دشمن اگر قوی است نگهبان قوی تر است
مرهم بدرد هر دو جهان یک نگاه او است	در دم قوی است صاحب درمان قوی تر است

سید غلام الدین آزاد	از جود آن شهنشه کونین ای رضا دلهای مستمند ضعیفان قوی تر است	

غم زلی وَن دل فولی مثل بهار	شیخ عبدالقادر بس گر زاره پار

لاگ بُلبُل برُخ آن گلعذار   شیخ عبدالقادرس کرزارہ پار
اوفتادن ہمیتن ہُند دستگیر   شاہِ عالم کرہ نو کیتاہ فقیر
زور در اقلیمِ عرفان شہریار   شیخ عبدالقادرس کرزارہ پار
زُود از درگاہِ او حاجت روا   نائبِ حضرتِ محمّد مصطفیٰؐ
اولیاءِن سارنی سُوی تاجدار   شیخ عبدالقادرس کرزارہ پار
میانہ پیر وچھوس شاہ لاچار خوار   بےکس و بے یار و بے روزگار
کاستم غم آس ون امّید وار ،،   زُوی ان بغدادسی کُن گریہ کر
زُود سپنی غوثِ اعظم جلوہ گر ،،   ایستادہ چشموی کِن خون ہار
میانہ بخت آسمانس سرنگون   میانہ ماتمہ سیت گومُت نیلگون
بوزتم فریاد آسے شرمسار ،،   الفِ قدس دال گوم از بارِ درد
ہیچھو حرف ذ نوشتہ بوی زرد ،،   عشقہ سیتن رات دوہ چھوم بیقرار
لولہ نارہ سیت چھوم دمُت جگر   خوابِ اتیم حال باوی سر بسر
لارہ ما بغداد اما چھمنہ دیار ،،   تت مکانس نیتہ واتک چھوک ضعیف
تنگدست و بیکس و زار و نحیف ،،   چھوی دلا بغداد ثانی خانیار
چھوی دوہِم خلدِ برین این بارگاہ   ژاو منس منز سویم یُت ان پناہ
چھوسنہ ہیم دوزخ و پرواہ نار ،،   چھوی سومر کرزوشن از نورِ خدا
خاکِ پایش سرمۂ اہلِ ھُدا ،،   ما مُرید و جان و دل کرتس نثار
بالیقین تس گژھ تتہ حاجت بس   واتہ ونوی نیرہ تس در یک نفس
مشکلات آسان کرس پروردگار ،،   روز بر دروازہ اش استادہ ون
کر عنایت بیکس و ماتم زدن ،،   تراو سرتتہ زان پیرس آوعار
عرض کرتم ہیم بلیمیت چھی ستم   وارہ بوزی پانہ کاسی درد و غم
خادمن پٹھ چھوس عطوفت بلشمار ،،   شیخ عبدالقادرس کرزارہ پار
حافظ و دارُالامان آن خاندان   از بلا و آفتِ ہر دو جہان

لاگ بلبل برُخ آن گلعذار　　شیخ عبدالقادرس گزاره پار
اُوفتادن ہمیتن ہُند دستگیر　　شاہِ عالم کرہ ہُو کیتاہ فقیر
ژُور در اقلیمِ عرفان شہریار　　شیخ عبدالقادرس گزاره پار
زُود از درگاہِ او حاجت روا　　نائبِ حضرتِ محمدؐ مصطفیٰ
اولیاءٔن سارنی سُوی تاجدار　　شیخ عبدالقادرس گزاره پار
میانہ پیر وچھوس سٹاہ لاچاره خوار　　بے کس و بے یار و بے روزگار
کاستم غم آس ون امّید وار　　،،　　زُوی ان بغدادسی کُن گریہ کر
زُود سپنی غوثِ اعظم جلوه گر　　،،　　استاده چشموی کُن خون ہار
میانہِ بخت آسمانس سرنگون　　میانہ ماتمہ سیت گومُت نیلگون
بوزتم فریاد آسے شرمسار　　،،　　الفِ قدس دال گوم از بارِ درد
ہیچو حرف ذ نوشتہ بوی زرد　　عشقہ سینن رات دُوہ چھوم بیقرار　　،،
لولہ نارہ سیت چھوم دومُت جگر　　خوابِ ایتم حال یاوی سر بسر
لارہ ما بغداد اما چھینہ دیار　　،،　　تت مکانس نیہ تہ وانگ چھوک ضعیف
تنگدست و بیکس و زار و نحیف　　چھوی دلا بغداد تانی خانیار　　،،
چھوی دوہیم خلد برین این بارگاہ　　ژاو منس منز سوہیم یتانُ پناه
چھوسنہ ہیم دوزخ و پروای نار　　،،　　چھوی سوم گرز روشن از نورِ خدا
خاکِ پایش سرمۂ اہلِ ہُدا　　ہامُرید و جان و دل کرتس نثار　　،،
بالیقین تس گزه تت حاجات بس　　واتہ ونوی بیرہ تس در یک نفس
مشکلات آسان کرس پروردگار　　،،　　روز بر دروازه اش استاده ون
کر عنایت بیکس و ماتم زدن　　ترا و سرتتہ زان پیرس آوعار　　،،
عرض کرتم ہیم بلبیمت چھی ستم　　وارہ بوزی پانہ کاسی درد و غم
خادمن پٹ چھوس عطوفت بیشمار　　،،　　شیخ عبدالقادرس گزاره پار
حافظ و دارالامان آن خاندان　　از بلا و آفتِ ہر دو جہان

عاجز	روز خوش دل ای غلام داغدار شیخ عبدالقادر رس گزاره پار	

ضعیف و ابتر و خوارم مدد یا شاه جیلانی	نحیف و مضطر و زارم مدد یا شاه جیلانی
جگر پر خون شد از عشقت چو ابر نوبهار آخر	کنون از چشم خونبارم مدد یا شاه جیلانی
شدم محروم از درهای هر کس بیکسیم ای کس	امید از لطف تو دارم مدد یا شاه جیلانی
ز جور دور گردون عقده های مشکلم بیش است	گره بگشای از کارم مدد یا شاه جیلانی
بروزم ذکر و فکر یا محی الدین ارحمنا	بشب اوراد و اذکارم مدد یا شاه جیلانی
بدست نفس نافرمان و کج رفتار و بدکردار	گرفتارم گرفتارم مدد یا شاه جیلانی
تو دست من بگیر ای دستگیر بیکسان هردم	سوی کوی تو رو آرم مدد یا شاه جیلانی
کفیده دل سر پر درد و از غمهای دورانم	جگر ترقیده چون نارم مدد یا شاه جیلانی
بچشمم روز روشن از سیه کاری کار بد	چو شب شد تیره و تارم مدد یا شاه جیلانی
ز نگه از نشاط و عیش دوران رد بی بهرم	خلیده در جگر خارم مدد یا شاه جیلانی

میر حسین قادری	بعاجز رحم فرما زانکه کس اندر جهانم نیست بجز تو یاور و یارم مدد یا شاه جیلانی	

رس بفریاد یا شه بغداد	وقت امداد یا شه بغداد
از فراقت حزین و غمگینم	کن دلم شاد یا شه بغداد
نظر مرحمت بسویم کن	روز میعاد یا شه بغداد
گر بیابم بجای سرمه چشم	خاک بغداد یا شه بغداد
یازده نام اسم اعظم تو	دارم اوراد یا شه بغداد
لطف فرما بمن بحق امام	زین عباد یا شه بغداد
گر نگاه کرم بمن بکنی	داد و بیداد یا شه بغداد
خاکروبان درگهت هستند	قطب و اوتاد یا شه بغداد
شدم از جان غلام درگاهت	روز میلاد یا شه بغداد

دشمنان آمدند از ہر سو ساز بر باد یا شہِ بغداد
نیست کس را بغیرِ درگاہت حکم ارشاد یا شہِ بغداد
کس چہ داند علوِّ رتبۂ تو آنچہ حق داد یا شہِ بغداد
سارقی از درت نشد محروم شد ز اوتاد یا شہِ بغداد
خاکبوسیِّ خاکبوسانت فخرِ افراد یا شہِ بغداد
دستگاہِ تو دید در جنت شیخ حماد یا شہِ بغداد
غوثِ اعظم توئی و قطبِ جہان شاہِ افراد یا شہِ بغداد
انا مولاک انت مولائی اعطنی الزاد یا شہِ بغداد

شد بداغِ غلامیِ تو حسین
از غمے آزاد یا شہِ بغداد

تائبِ بادہ مولہ

من و درگاہ عالی شیئاً للہ
جنوبی و شمالی شیئاً للہ
نیاز و زاریِ ما رد مفرما
بشان بو المعالی شیئاً للہ
تعالی اللہ در ملکِ ولایت
اذان نہر لآلی شیئاً للہ
چہ باشد گر شبی بائی مبارک
مہ برج جمالی شیئاً للہ

کہ ہستم از موالی شیئاً للہ
جہان پر شد ز انعامِ تو مارا
بنا ز ولا ابالی شیئاً للہ
ہمانا مظہرِ شاہِ رسالت
چو تو کس نیست والی شیئاً للہ
من و مدحِ تو حاشا ثم حاشا
مرا بر روی مالی شیئاً للہ
خلاصِ تائب از بندِ بلا کن

ہمہ محتاجِ تو شرقی و غربی
مگر دانِ دست خالی شیئاً للہ
اگرچہ عیبنا کم ساز پاکم
باوضاع و خصالی شیئاً للہ
شدہ گوشِ جہان پر دُر صدف وار
برون از قیل و قالی شیئاً للہ
شبی بیدار کن بختم بدیدار
کہ خاصِ ذو الجلالی شیئاً للہ

بہار صاحب منو.

در نگر حالِ زارِ من یا غوث رحم فرما بہ بارِ من یا غوث
کارم از دست رفت و دست از کار شد برون اختیارِ من یا غوث
گشت از فرطِ جرم و بیماری خشک چشمِ نزارِ من یا غوث
گر نہ بینی بمن بچشمِ کرم آہ ازین اضطرارِ من یا غوث

زیر فرمان نفس و پیرویش — بود عمری شعار من یاغوث
لطف فرما کنون شفاعت کن — بر دل شرمسار من یاغوث
بنده را چون امید مکرمت — گوش کن اعتذار من یاغوث
من نیندیشم از شر اعدا — چون توئی دوستدار من یاغوث
زده ام دست چون بحبل متین — کی شود دستکار من یاغوث
نام پاک تو از پس مردن — هست شمع مزار من یاغوث

میر عنایت الله اکنٹ

گر بهارا غلام خود گوئی
بس بود اعتبار من یاغوث

بعینی همدمی هست از کرامت شاه جیلان را — چو خور منزل بود بر چرخ چارم ماه جیلان را
محی الدین بود قادر کند این چشم را روشن — کشم در چشم دل چون سرمه خاک راه جیلان را
بنا شد حاجت اظهار حال دل به پیش او — که آگاهی ز دلها هست در آگاه جیلان را
بمهرش کشتی دل ز باد غم خطر نبود — که این بادست در فرمان سلیمان شاه جیلان را
علم نامم بلند و کوس باشد شهرت نامش — ولایت در تصرف هست شاهنشاه جیلان را
بعالم ساخت کارش همچو زر از مخلصان هر کس — نمود از فقر خود آگاه کار آگاه جیلان را
اگر خواهی که پاس خاطرت دارد زیاری ها — بخاطر دار دایم یاد خاطرخواه جیلان را
کواکب وار زیر دامن فیض ست روز و شب — بسی روشن دلان شاه فلک درگاه جیلان را
ز خاصان در ولایت کس چو او صاحب قدم نبود — بود بر اولیا مالک رقابی شاه جیلان را
بقادر در مناجاتست در کار خدا جوئی — هر آنکس پیش گیرد از هدایت راه جیلان را

مولوی بهاءالدین منتو

ارادتمند صادق پر محبت معتقد از جان
بود بالله عنایت عارف بالله جیلان را

ای تو خاص خدای خذ بیدی — آل خیر الوری خذ بیدی
نور الابصار حیدر کرار — وز حسن مجتبای خذ بیدی
از حسین نور دیده و زهرا — ای زهی مرحبای خذ بیدی

بر سرِ هر ولی قدم زده
زاهد زده الکبریای خذ بیدی

ماسوا که وجود موهوم ست
دیده دلم کرده جای خذ بیدی

بنگرم تا حقایق اشیاء
از همین ماسوای خذ بیدی

تنگ گردیده ام زنا داری
از چنین تنگنای خذ بیدی

مشکلم بیشتر زبیش شده
ای تو مشکلگشای خذ بیدی

برتر از عرش و فرش و ما بین
ای کشبندلوای خذ بیدی

تا که از جرم ده غلط کردم
ای بمارهنمای خذ بیدی

وله

ای که سلطانِ ملک دیده وری
چیست سلطان که قطب بحر و بری

منفعل از خرام رفتارت
مانده در کوهسار کبکِ دری

دیده سازم فدای پابوست
گر سوی بیدلان خود گذری

خادمان درت ز صاف دلی
هریکی چون ستاره سحری

سروران سر نهاده بر قدمت
که ز خوبان دهر خوبتری

مرتضیٰ که درخت سادات ست
میوهٔ خوشنمای آن شجری

قدمت داده سر بروحانی
شبلی و کرخی و جنید و سری

هست علم ازل ترا کف دست
از ابد آگهی و باخبری

من سر غفلتم ز فرط گناه
آه ازین غافلی و بیخبری

فکر و رایم همیر و هر سو
همچو باد صباست در بدری

در زمان میشود ز اهل هدیٰ
بر بها گر ز مکرمت نگری

وله

از گنه گر چه شرمسارم من
دیدهٔ لطف از تو دارم من

گر خدا عفو جرم من خواهی
بشفاعت امید دارم من

گر ز پیری تنم گرفت خزان
سر مدح تو نو بهارم من

تخم مہر شما بمزرع دل
گر نہ کارم وگرچہ کارم من

چند باشم بدردِ ہجر امت
روی ہما کہ بیقرارم من

گر برفتن بپا دہ نتوانم
سرِ مدح تو شہسوارم من

رفعتِ مدح تو چنانم کرد
کاسمان در نظر نیارم من

این ہمہ رفعتم ز مدحتِ تست
ورنہ خاک ضعیف و زارم من

گفتۂ مولوی بہاء الدین
للہ الحمد در شمارم من

داغِ عشق تو در جگر دارم
از غلامان داغدارم من

میرزا اکمل الدین بدخشی

تا بہا گشت مدح خوانِ شما
گوفت طبعش کہ مشکبارم من

این جہان قشر و لبابش شیخ عبدالقادر است
این جہان چرخ آفتابش شیخ عبدالقادر است

این جہان باشد کتابے انتخابش اولیا
انتخابِ انتخابش شیخ عبدالقادر است

نقرہ وجدان شیخ عبدالقادر آنرا سکہ است
شیشۂ عرفان و شرابش شیخ عبدالقادر است

خیمۂ آمد طریقت خرم و زیبا بلے
ہم ستون و ہم طنابش شیخ عبدالقادر است

ہر کہ پرسد کیست سردار گروہ اتقیا
زود گو یارا جوابش شیخ عبدالقادر است

وانکہ گوید کیست سالارِ طریق اصفیا
بازدہ پاسخ شتابش شیخ عبدالقادر است

پیر چون گردد زلیخای تلاشِ اہلِ دل
واہبِ عہد شبابش شیخ عبدالقادر است

کاملی تن شیخ عبدالقادر است او را روان
کاملی کشت است آبش شیخ عبدالقادر است

خلفِ حیدر کرار نمیدانی کیست
می کنم این ہمہ تکرار نمیدانی کیست

آنکہ داغ برص از سبزۂ صحنش می یافت
اثر مرہمِ زنگار نمیدانی کیست

آنکہ در لشکرِ اربابِ ولایت یکتن
ہمگی آمدہ سردار نمیدانی کیست

آنکہ چون صبح ز فیض نفسش می بارد
نور از جبہ و دستار نمیدانی کیست

چند دنبالِ طبیبان جہان می گردی
چارہ ساز دل بیمار نمیدانی کیست

Library Sri Pratap College, Srinagar.
Library Sri Pratap College, Srinagar.

مادر و خواہر و فرزند و زن اغیار تو اند
چشم یاری ز رفیقان چہ عبث میداری
اولیا قافلہ راہ حق اند این ہا را
واقف راز دل خود چہ کنی غیران را
بہر خورشید تجلی چہ برآئی بر کوہ
چقدر ماہ تو در پردہ بگویم اکنون

ای برادر پدر و یار نمیدانی کیست
یار من مونس و غمخوار نمیدانی کیست
پیشرو قافلہ سالار نمیدانی کیست
جان من محرم اسرار نمیدانی کیست
ماہ من مطلع انوار نمیدانی کیست
می کنم نام وی اظہار نمیدانی کیست

میر عبد اللہ	قرۃ العین علی سبط حسن آلِ حسینؓ دستگیر دو جہان حضرت غوث الثقلینؓ	قادری

قاضی نظام الدین خانبا..ری

بہ زیرہ زبرت دیر
پیرہ میانیو نہ اس غیرت زبیرہ دی
از غنایت پیرہ کتہ نمر اک نظر
گس گمت دلختہ ہم تشنہ جگہ
چہوس از غنایت پیرہ کتہ نمر اک نظر
ہمہ پاکت دستگیر دو جہان
بیں تہ حافظ چہو سع دامن و امان
دستگیری از کہ وچہوس دخطر
پامنہ دیوان غیر چہیم مہ صبح و شام
شرمہ جگہ بس چہوم تہ جاتس نہ رمہ زام
سیاہ و نے پیرو مہ گوز بہ وزیر
رب ہس ہند درمہ مشہود با چالو
گیرہ ہس گومہ اغوز ونہ گرانو
ون دنم درنس نم خاس مع زر
ہول چہوم سنیس بو وچہ ہت ر وبرو
علم و نو در خوب ازنیہ شعر و
ہیچو بہ وانہ بیابت نراوہ سر

کردم امداد و یاری پیرہ میانیو
ظہور نورِ سرمد پورِ احمدؐ
چہو چالو ی محی الدین ز باری
بماہ روزہ اندر روز میلاد
ولی اللہ چہ بینک تا قیامت
قدم چالو اولیاء شانئی پٹ
حفاظت ہم حمایت از غنایت
دمم می از غنایت چہوک زہ میانیوی
مہ کن لطیف نظر کہ کاستم غم
معاند چہم سٹاہ می ناتو انس
سٹاہ ناشاد و غمگین لحزین چہوس
دوا دادن کرم مرضن شفا دم
مہ عزت چہوم سٹاہ بس شیرنی منز
مہ ہو کاہم چہونہ در دنیا گنہگار
چہو آمت منطقی بر در با مید

مہ کاتم غصہ ساری پیرہ میانیو
خلیفہ چہوک نہ باری پیرہ میانیو
لگے ناوس بو پاری پیرہ میانیو
تہوت نئی روزہ داری پیرہ میانیو
زہ کن محتاج ساری پیرہ میانیو
چہ عالی اقتداری پیرہ میانیو
کرم بیہ غمگساری پیرہ میانیو
مہ چہم سی تاجداری پیرہ میانیو
کرو ون فیض جاری پیرہ میانیو
لمن کرزل و خواری پیرہ میانیو
مہ بوزم نالہ زاری پیرہ میانیو
مہ چہم امید واری پیرہ میانیو
سگ خویشم شماری پیرہ میانیو
سٹاہ چہم شرمساری پیرہ میانیو
کرس ہر لحظہ باری پیرہ میانیو

لا علم

الله الله چه شوکت و شان ست	شعلهٔ نور تا بکیوان است

که شب عرس شاه جیلان ست

فوج فوج ملک ز اوج فلک	هر زمان بر زمین شتابان ست
بارک الله چه احتشام ست این	غلغله تا بچرخ گردان است
از شب قدر گر نشان جوئی	نیست پنهان دلیل و برهان ست
ای دل از مشکلات دهر مترس	حل هر مشکل امشب آسان ست
شرق تا غرب از جنوب و شمال	هر یک امیدوار احسان ست
کام دنیا و دین بیا و بیاب	بذل رزق و عطای ایمان ست
جمع گردد ز شادمانی ها	خاطری گر ز غم پریشان ست
ای صبا مژده نشاطش ده	هر که از مخلص و مریدان ست
آبروی دو کون اگر طلبی	امشب از حق طلب که امکان ست
با همه جرم نا امید نیم	امشب امید عفو عصیان است
حاش لله کجا ز پا افتیم	دست امید ما بدامان است
در گلستان دهر مرغ دلم	ناله زن چون هزار دستان ست
چه مبارک شبی است در عالم	من چه گویم که خود نمایان ست
بشنو از بلبلان باغ امید	خوش نوائی به بینوایان ست
با صد امید این گدای ضعیف	امشب از جان و دل ثنا خوان ست

قاضی رضا — که شب عرس شاه جیلان ست

کی بود یا رب که ناگه ترک خان و مان کنم	میروم بغداد بهر این سفر سامان کنم
اشک و آهی زاد میگیرم ز سر سازم قدم	طی این که ز دشت و که ز کهساران کنم
شویم از آب شفای دجله جرم خویش را	رو سوی درگاه عالی شه جیلان کنم
میکنم یک سجده بر آستان بوسش طویل	زخم هجران را بخاک درش درمان کنم

ای شاه جیلان توں جیهیں چاڑھوی گدا
بر در تیرے دے لکھ جیهیں لاهن صدا
بخت تناں دے جاگے جنهاں تے پای نظر
چهوڑ بهت بیٹهے در تیرے آکے نظر
از عنایت پیر کیتی مهر خاص خود
آس نظر کیتی مهر بلطف خاص خود
کهه سکاں کیهه بیان شنیں پیا جد
بار گناهاں دا سر تے نت چهوڑ مرهم
باجهوں تیرے بد کار و بد اطوار هم
لعب جهوں کری مینا توی جهوں منه
یاد بک جهوں چون فلک جهوندا سبر
دست پا کیتن چون چاڑهوی نشان
شغر مینا نوی جهوں دو هیل زبان
چهوڑیں سگ در تیرا پهیر نه پیدا کنم
تا و چاڑهوی پر پیار پیں نیر نم
نظر علی وقته پیا جو دشمن غم
بهیس انت دست ایمان هم سفر
تا که یا پیر نور ایمان و مطلب دین جاوو
قاضیا خوش و ز غنایت پیر سا لو
از جیهوں بخت چمن و حضر
اولیا ساری رحمت پیر کیتا آس نظر
از غنایت پیر کیتا آس نظر

زایران درگهش مقبول حق اند و رسول
من باین امید جا در حلقهٔ ایشان کنم

بهرِ وردش یا الله قطره های خونِ دل
می کشم در رشتهٔ جان سبحهٔ مرجان کنم

کی بود یارب که از گلزار کویش هر زمان
صد گل خورشید فیض و لطف در دامان کنم

کی بود یارب که باشم شب همه شب منتظر
رویت خورشید روشن چون مهِ تابان کنم

کی بود یارب که بینم مصحفِ روشن عیان
با ظهورِ نورِ حق تفسیر آن قرآن کنم

کی بود ناگه متجلّی میکند نورش رضا
میشوم محوِ جمالش جسم را بیجان کنم

گر میسّر سازیم یا غوث اعظم اینچنین
الہم گر میل سوی روضهٔ رضوان کنم

مطلعِ مهر کرم حضرت غوث الثقلین
مشرق نور قدم حضرت غوث الثقلین

نورِ عینِ علی و مظهرِ حسنِ حسنین رض
شرف جملهٔ امم حضرت غوث الثقلین

محییِ ملّت و دین حامیِ عدل و انصاف
ماحیِ ظلم و ستم حضرت غوث الثقلین

والیِ ارض و سما مالکِ ملکِ تقدیر
حاکمِ لوح و قلم حضرت غوث الثقلین

کو ولیئے که مداحش نبود وردِ زبان
از عرب تا بعجم حضرت غوث الثقلین

می نهد فرق ملک پیش زمینی که برد
بنهاد است قدم حضرت غوث الثقلین

گفتم آیا بچنین جرم که گیرد دستم
گفت از سینهٔ دلم حضرت غوث الثقلین

تا ابد شاد بود هر که شود حامیِ او
کاشفِ اندوه و غم حضرت غوث الثقلین

مشکلے کز دو جهان حل نشود تا صد سال
کند آسانش بدم حضرت غوث الثقلین

دو جهان زابوالے بگدائے بخشد
شهِ اربابِ همم حضرت غوث الثقلین

چه غم از تابش خورشید قیامت چو بود
سایه افکن بسرم حضرت غوث الثقلین

قرة العین علی سبط حسن آل حسین رض
دستگیر دو جهان حضرت غوث الثقلین

تمام شد حصهٔ اول گلدستهٔ انوار فی مناقب اولیاء الله الابرار در سنه ۱۳۰۶۷ هجری

مولوی جامی

مناقب حضرت خواجه بهاء الدین نقشبند مشکلکشا قدس الله سره

در خم این دایرهٔ نقشبند
چند شوی بند بهر نقش چند

نقش رها کن سوی نقاش رو
دیده بهر نقش چه داری گرو

نقش چو پرده ست تو زافسردگی
مایل پرده شده از پردگی

برفکن از پردگی این پرده را
گرم کن از وی دل افسرده را

رستن ازین پرده که بر جان تست
بی مدد پیر نه امکان تست

وان گهر پاک نه هر جا بود
معدن آن خاک بخارا بود

سکه که در یثرب و بطحا زدند
نوبت آخر به بخارا زدند

از خط آن سکه نشد بهره مند
جز دل بی نقش شه نقشبند

خواجه که بسته ز سر بندگی
در صف صفوت کمر بندگی

تاج بها بر سر دین او نهاد
قفل هوا از در دین او گشاد

قطب یقین نقطهٔ توحید او
خلعت دین خرقهٔ تجرید او

سر فنا را کس ازو به نگفت
دُر بقا را کس ازو به نسفت

اول او آخر هر منتهی
آخر او جیب تمنا تهی

سایهٔ او را قدم فرش سای
پایهٔ او را سر عرش پای

صورت او راست بمیزان شرع
جان او را زندگی از جان شرع

حق طلبان را بنظرهای خاص
داده ز اندیشهٔ باطل خلاص

هر که بدان گنج عنایت رسید
رخت هدایت بنهایت کشید

راهنمای سفر اندر وطن
خلوتئی دایرهٔ انجمن

کم زده بی همدمی هوش دم
در نگذشته نظرش از قدم

بسکه ز خود کرده بسرعت سفر
باز نمانده قدمش از نظر

وقت توجه شده خم چون کمان
از چلهٔ خلوتیان بر کران

بین که چهان کرد و صد قافله / صید کمانی و کمان بی چله
چون ز نشان ها بعیان آمده / محو نشانهاش نشان آمده
یافته در طی مقامات خویش / بی صفتی را صفت ذات خویش
سلسلهٔ نسبت پیران او / عروهٔ وثقای اسیران او
افکنده آوازهٔ این سلسله / در صف شیران جهان ولوله
سفله که نامش بحقارت برد / نام خود از لوح بصارت برد
دیدهٔ خفاش بود روز کور / ورنه ز خورشید نبودی نفور
طائر روحش که ازین کهنه دام / سدره نشیمن شد و طوبی خرام

شاه صادق قلندر

باد بفرخنده مقر مستقر
عند ملیک صمد مقتدر

نیست بر لوح دلم نقشی سوای نقشبند / المدد یا خواجهٔ مشکلگشای نقشبند
سکهٔ توحید در معمورهٔ آفاق زد / شد بلند آوازهٔ فقر و فنای نقشبند
از نفس احیای اعجاز مسیحا می کند / میدهد دل زندگی جانم فدای نقشبند
مشکل درماندگان آسان ز فیض عام اوست / نیست جز حاجت روائی مدعای نقشبند
در ره دین زد قدم از پیشوایان پیشتر / انتهای دیگران ابتدای نقشبند
بس بلند افتاده اقبال بهاء الدینیان / کوس شاهی مینوازند گدای نقشبند
لیلة القدر از سواد ابروانش سایه / صبح صادق پرتو صدق و صفای نقشبند
میدهد از رشح امدادش رباحین بر زمین / آسمان بر پاست از دست دعای نقشبند
کار عیسی در لباس اهل دنیا میکند / خرقهٔ فقر است پنهان در قبای نقشبند
شیر میدان است گر باشد سگ این سلسله / شاه دوران است گر باشد گدای نقشبند
دردمند انیم ما افتان و خیزان میرویم / چاره میجوئیم از دار الشفای نقشبند

ما فقیران را قلندر احتیاج مال نیست
خاک ما را زر شود از کیمیای نقشبند

خواجه شاه نیاز نقشبندی

ای شه نقشبند دستم گیر
روسیه آمدم بصد امّید
می گدازم چو شمع سرتا پا
هست معمولِ خواجه از سر لطف
گر بجا تم منید ہی چه کنم
از سر کبر و عجب و بغض و حسد
گشت از حد خطا برای خدا
نیست کس دستدار و غمخوارم
نی رهِ ماندن و نه پای گریز
چیست غم چونکه دستگیر منی
گفته بودم که عرض حال کنم
مختصر ای شهنشه نیکان
هستم امید وار لطف و کرم
نیک و جامی بده ز معرفتم

هستم از پا فتاده در کشمیر
باگناه کبیر و جرم کثیر
غم مرا نیست در جوانی و پیر
سازد آزاد بنده چون شد پیر
نفسم آورده پای در زنجیر
میزند راه من بصد تزویر
شو شفیع من پر از تقصیر
خصم جانم شد و صغیر و کبیر
در کمین دشمنان پر تزویر
گرچه رفت است کار از تدبیر
چه کنم نیست طاقت تقریر
قرب داری به پیش رب قدیر
از برای خدا مکن تا خیر
که جوان گردد از نشاطش پیر

جدید

من قلب نیاز ساز طلا
نگه لطف تو بود اکسیر

آن ترک بخارا چو می عشق بلب کرد
دم داد چو در گلخن استاد بستی
زان گشته نقشبند ز استاد خطابش
این حسن چه حسن است و تصرف چه تصرف
چون داد بهای سخن خاص با خلاص
در راه خدا چون قدم فشرد بخوبی

سرمست بیک جرعه عجم تا بعرب کرد
منقوش انا نام خدا کرد و عجب کرد
نقاش ازل نیز باین نام لقب کرد
کافاق بیک جلوه پر از شور و شغب کرد
هر دیده ور از صحبت او کسب ادب کرد
این ترک خدا ترک تفاخر زنسب کرد

مطلوب بہایت شدہ ز آغاز میسّر
زو پیشتر ک ترک بُدہ خار مغیلان
در جذبہ چو ہمّت ترکانہ کمر بست
چون رحمت دادار نمودند نثارش
شاہا بغلامیٔ خود این بندہ لُو بپذیر

آنرا کہ از و راہِ خداوند طلب کرد
از تربیت او خار مُبدّل برطب کرد
دلہا بصفا صاف ز مرآت حلب کرد
درخواست محبّان و عطا حضرت لب کرد
کز شوق تو این نغمہ با سوز و طرب کرد

خواجہ سیّد	داری خبری شاہ کہ برنام تو جیّد ایخواجہ وا یخواجہ فغانہا ہمہ شب کرد	محمّد اسعد نقشبندی

آن ترک نگاور پئے جولان چو طلب کرد
در قبضۂ خود خنجر اسلام در آورد
نے صرف بخار است مشرّف ز قدومش
بنہاد قدم بر قدم سرورِ عالم
ہادی جہان گشت بہ سنّت شدہ پیرو
از جذبہ عیان ساخت چو تبدیل بکشیا
چون خضر بماند بجہان زندہ و باقی
گر تلخ مذاقی بجہان بود ز غفلت
باشد بعروج و بہ نزولش ہمہ تہذیب

در زیر نگین ملک عجم تا بعرب کرد
تسخیر ہمہ ہند و حلبش تا بحلب کرد
ز و جملہ جہان عزّت و تشریف طلب کرد
سرہای سران زیر قدم کرد و عجب کرد
نزد ملک ہی خواست عطا حضرت لب کرد
ز اکسیر نظر آہن و فولاد ذہب کرد
ہرکس کہ از و ساغر توحید طلب کرد
از آگہیش ذائقۂ شیرین چو رطب کرد
تادیب خدائیش مہذّب ز ادب کرد

خواجہ سیّد	در روز اگر اسعد شود دیدہ ندیدہ است بیدار شود طالعش ار جلوہ بشب کرد	سعد الدین نقشبندی

چون خواجہ ترکان ز عجم رو بعرب کرد
بر بذل عنایات چو آمد بہ محبّان
بر ہیبت عدو تاخت چو شد یاور یاران
آن خلوتی بزم چو شد عاذل عزلت
آن کس کہ دمے صحبتِ او یافت بناگاہ

نذر نظرے نور بصر بردہ لب کرد
رو آفت گردندہ بیکدانہ عنب کرد
آن ترک ز ہمّت لعد و سلب سلب کرد
بر منصب آبا چہ عجب لقب بنسب کرد
ننگ ذاتش او بازاگر لہو و لعب کرد

گر صفتی شد پدرش او ز تفقد	محسوب درین سلسله اش حسب حسب کرد
این لطف چه لطف ست و عنایت چه عنایت	کاکسیر دمش قلب جهان را چو ذهب کرد
لبس نحس که شد سعد ز یمن نظر او	چون مهر باکلیل شرف راس و ذنب کرد
غم نیست گر اسباب پسندیده ندارم	لطفش چو پسندم همه بی وجه و سبب کرد
من بعد من از زحمت و آسیب نترسم	چون رحمت او رفع غم و دفع کرب کرد
بختم بسگ درگه او نسبت من ساخت	بس منفعلم زانکه بسی سوء ادب کرد
جان و دلم از نار فراقش بتوان سوخت	بی تاب و توانم چه توان کرد که تب کرد
ای ساقی میخانهٔ الطاف الٰهی	بین حال خرابم که خرابم ز تعب کرد
مستم بخمار رهو ست زانکه دل امشب	خوابی زده و ساغر شوق تو بلب کرد

قادری	داری خبر ای شاه که سید لصد امید بر یاد تو ای خواجه و خواجه همه شب کرد

ژه مشکلکشا یا شهٔ نقشبند	مه چهوک دلکشا یا شهٔ نقشبند
ژه چهوک نور چشم مهٔ انبیا	شهٔ اولیا یا شهٔ نقشبند
ژه چهوک شیر مردان اندر رجا نشین	ز شیر خدا یا شهٔ نقشبند
چهو خلق حسن جلوه ها و نئی ه نش	شهٔ کربلا یا شهٔ نقشبند
یه حاصل چهو در انتها عارفن	نهٔ چهوی ابتدا یا شهٔ نقشبند
سفر در وطن چهوی ثه قربک سلوک	براه هدی یا شهٔ نقشبند
ثه چهوی شاهد خلوت از انجمن	تجلی نما یا شهٔ نقشبند
طبیبه چهه آمت دلک دا دهت	کر کنا دوا یا شهٔ نقشبند
مهٔ حاجا تمند هس کفایت کرک	ثه حاجت روا یا شهٔ نقشبند
زعلین عنایت تیم بر عطا	مهٔ یدُ چهم خطا یا شهٔ نقشبند
برس تل گدا قادری با امید	کرن چهوی صدا یا شهٔ نقشبند
نظر چان لبس چهم مهٔ دون عاملن	زعین عطا یا شهٔ نقشبند

خواجه سید سعدالدین نقشبندی مرحوم

بحمد الله که از بخت بلندم
بوفق مدعا مقصود مندم

بمال و جاه و حشمت دل نه بندم
که باشد در دو عالم این پسندم

غلام پادشاه نقشبندم

سحرگه برکران چرخ خضر
برآمد مهر عالم شد منور

بهر جانب نگه کردم زنکیسر
همین میکرد روشن مهر انور

غلام پادشاه نقشبندم

اگر زندم وگر شیخم وگر مست
نه غم دارم نه پروای کسی هست

بداغ رشک دشمن را جگر خست
که دارم اینچنین آویز در دست

غلام پادشاه نقشبندم

بروز مرگ چون جانم برآرند
میان گور زیر خاک دارند

ملایک بهر پرسش رو بیارند
شنیده این سخن ما را گذارند

غلام پادشاه نقشبندم

رسد محشر شود سنجیده اعمال
بود هر نیک و بد زان وقت بیحال

زبان خلق در ساعت شود لال
مرا غم نیست خواهم گفت فی الحال

غلام پادشاه نقشبندم

فریدون و جم و کاوس و دارا
فلک بنیاد شان افکند از پا

زهی بر همت اقبال والا
که سعدالدین ندارد هیچ پروا

غلام پادشاه نقشبندم

سحرگه بر فلک سر بر فرازم
خمیده پیش کس گردن نسازم

سمند همسری با کس نتازم
که من بر اوج رفعت شاهبازم

غلام پادشاه نقشبندم

درویش قادری

صبا بسوی بخارا بر آ برای خدا · بدار ملکِ شہ ما در آ برای خدا
چنانکہ رسمِ گدایان بود بحضرت شاہ · رسان بخواجہ ما عرض ما برای خدا
کہ ای نوای گدایان بدرگہت زیبد · نوا بخش باین بینوا برای خدا
تو نقشبندی و مشکلکشای کار ہمہ · ببند نقشم و مشکل کشا برای خدا
ز راہ گشتہ ام و زیر بار عصیانم · براہِ خویش مرا رہ نما برای خدا
بجز تو درد دل خویشتن کرا گویم · تو ئی طبیب دلم کن دوا برای خدا
بظلمتِ شبِ غم روز شادیم گردان · ز مہر روی خود افکن ضیا برای خدا
ز فیضِ عامِ تو امروز چشم میدارم · کہ چشم لطف کشائی نما برای خدا

نجم الدین کاویکلی

پناہ از ہمہ آفات قادری زادہ
کہ جز تو نیست ورا متکائی خدا

آرزو دارم کہ مالم رخ بپای نقشبند · تو تیای دیدہ سازم خاکِ پای نقشبند
کاش بختم رہ دہد سوی بخارای شریف · میزنم نالہ کہ ہستم مبتلای نقشبند
گشتہ ام از درد عصیان ابتر و خوار و ذلیل · درد ما را نیست درمان جز دوای نقشبند
سایۂ حق بر زمین فرزند ختم المرسلین ؐ · از سر ہفت آسمان برتر لوای نقشبند
در طریقت شاہباز و در شریعت مستقیم · کس نبود و کس نباشد ماورای نقشبند
خاکیان و ساکنانِ عالمِ علوی تمام · محو و مشتاق جمالِ دلربای نقشبند
نقش ہستی شستہ از دل نقشِ اسمِ ذو الجلال · نقشبندی نیست جز نقش قبای نقشبند
ہر چہ اندر راہِ حق مر سالکان را انتہاست · ہست آن آغاز و کار ابتدای نقشبند
ز انتہایش عقلِ کلی پی نبردہ فہم نیز · ز آشیان سدرہ بالاتر ہمای نقشبند
من چہ گویم حالِ خود با آن شہ ہر دو جہان · پادشاہ ہر دو عالم شد گدای نقشبند
شکر للہ ز آلِ پاک خواجہ مسکین نواز · گلشن کشمیر گشتہ متکای نقشبند
پیر گشتم قامت من چون کمان گردید خم · نوجوان گردم اگر یابم عصای نقشبند
نجمیا گر مدعای دین و دنیایت بود · چشم خود فرش رہش کن جان فدای نقشبند

عبدالغفار نایب

ای که هر درد را دوائی تو … دلربائی و جان فزائی تو
جای در قاف قرب حق داری … که همایون نسب همائی تو
دُرّة التاج تارکِ شاهان … قرّة العین مصطفائی تو
داغ دوری مدار بر دل من … لالهٔ باغ مرتضائی تو
در بخارا بلند شاهی … فرش فرسا و عرش سائی تو
شمع ایوانِ ثمّ وجه الله … شاهدِ باغ ابنمائی تو
غنچهٔ دل شود گل از دم تو … انجوش آمدم که لب‌کشائی تو
جان بلب آمد از تمنّایت … الله الله چه دلربائی تو
ای غمت کرده جا بخانهٔ دل … کاش در چشمِ من درآئی تو
دردِ مافات را دوا سازی … گرد آفات و غم زدائی تو
مهر روی تو برد از دل تاب … وه چه تابنده مه‌لقائی تو
شور عشق تو خاست از هر سو … وقت آمد که رونمائی تو
آهم از دیده تابم از دل رفت … کاش یک شب بخوابم آئی تو
بر سرم سایهٔ حمایت نه … ده ز بندِ بلا رهائی تو

محمد حسن شعری

سر نهاده بپای تو نایب … که خطا بخش ذو العطائی تو

آمدم بالتجا یا خواجهٔ مشکلکشا … مشکلاتم حل نما یا خواجهٔ مشکلکشا
حال زار و خاطرِ امّیدوار من ببین … چشم رحمت برکشا یا خواجهٔ مشکلکشا
کن شفاعت پیش حق چون دستگاه تو قوی ست … از برای مصطفی یا خواجهٔ مشکلکشا
بس بود یک میل دارم از خاکپای اقدست … درد و چشم توتیا یا خواجهٔ مشکلکشا
از غلامانِ توام دستم بدامانِ تو بس … تو شهنشه من گدا یا خواجهٔ مشکلکشا
خواجهٔ من بنده ام سر در رهت افکنده ام … دارم از لطفت رجا یا خواجهٔ مشکلکشا

خواهم از درگاه تو در دین و دنیا آبروی / ای شه هر دو سرا یا خواجهٔ مشکلکشا
آبروی من بخاک درگه دونان مریز / بی‌نیازی ده مرا یا خواجهٔ مشکلکشا
حرقت فرقت دلم سوزد ز هجر دوستان / قرب دایم کن عطا یا خواجهٔ مشکلکشا
در سفر تا چند بینم تابش نار سفر / در وطن سازم بجا یا خواجهٔ مشکلکشا
پای تمکینم مبر از جای خود مانند کوه / دار ثابت بر رضا یا خواجهٔ مشکلکشا

قادری

بر در لطفت من شعری بامید قبول
کرده وا دست دعا یا خواجهٔ مشکلکشا

زهی امروز روز دلکشایست / که عرس خواجهٔ مشکلکشایست
شمیم فرحت افزای بخارا / مشامم را چو نافهٔ مشک سایست
سزد قربان خواجه گر کنم سر / که روز عید این مشت گدایست
بگه دانیم رو سوی بخارا / بشاهِ خود کنز و دین را بهایست
که ای سامان کار مستمندان / ز تو هر دردمندی را دوایست
نگاهت شادی اندوهمندان / ز دلها ظلمت غفلت زدایست
ز تو بیچارگان را چاره سازی / نوایاب از درت هر بینوایست
بحال ما نگاه لطف فرما / که کار ما از آن با مدعایست

صالح

زهی در گلشن انعام لطفت
چو بلبل قادری مدحت‌سرایست

آرزو دارم که یکبار برقع از رخ وا کنی / عالمی را از نگاهی واله و شیدا کنی
شد مقفل از ریا و مکر خلق ابواب فیض / باز از یک جنبش مفتاح ابرو وا کنی
در میان اهل عالم فتنه‌ها برخاسته / فتنه را از پا درآری امن را برپا کنی
از برای ما پریشان خاطران جمعیتی / از جناب حضرت معبود استدعا کنی
ناتوان و عاجز و بیچاره و درمانده‌ام / از ره فضل و کرم داروی درد ما کنی
از جنابت هست صالح را امید آنکه تو / عقدهٔ کارش بانگشت عنایت وا کنی

قدیر

پُر طرب ای بلبلِ آزادمی آئی بیا	از گلستانِ بخارا شادمی آئی بیا
سوی مهجوران دُور افتاده و محنت زده	زان شهنشه با خطِ آزادمی آئی بیا
بهر ما دلخستگان زان خواجه ابن الکریم	با هزاران داد و صد امداد می آئی بیا
از برای ماندگان هجر او زان مهر خاص	ور گرفته با ادب ارشاد می آئی بیا
در پیام آوردن ایثار لطفش سوی ما	چابک و چالاک و مست و شادمی آئی بیا
دیده گلروش ترنم می کنی بر نام او	آفرینت با چنین اورادمی آئی بیا
خاطر آزرده دل افسرده چو رفتی سوی او	اینهم از فرحت بسی آباد می آئی بیا
زانکه سُلیمانِ کرم ای مور شاهی یافتی	گشت ظاهر چون بلطف و داد می آئی بیا

پیر عبدالعلی	در تمنای رخش با آه و افغانِ قدیر چون نمک بر زخم با فریاد می آئی بیا	پاندائی کبروی

ای که داری دل ز جور دورِ گردون درد مند	تا بکی باشی بجانِ خویشتن محنت پسند
گر همی خواهی خلاص از هر بلا و هر گزند	چاره کارت بجز زان چاره ساز ارجمند

خواجهٔ مشکلکشا آن پادشاه نقشبند

آفتابِ اوجِ عزت ماهتابِ بُرجِ دین	نیّرِ چرخِ ولایت گوهرِ دُرجِ یقین
بزم افروزِ هدایت مصطفےٰ را جانشین	پُورِ حیدر نائبِ صدّیق بر روی زمین

خواجهٔ مشکلکشا آن پادشاه نقشبند

نیّرِ دولت چو اندر خطهٔ بسطام تافت	الله الله آخر اندر غجدوان اظهار یافت
رفته رفته عاقبت سوی بخارا خوش شتافت	تا که غیم غفلت از دلها بیک پرتو شکافت

خواجهٔ مشکلکشا آن پادشاه نقشبند

وه چه شیر اند در زنجیر این خوش سلسله	عالمی از فیضِ ایشان پُر صدا و غلغله
از پیمبر تا باینهم وقتِ غیرت یکدله	زانمیان یک تن در افکنده بعالم ولوله

خواجهٔ مشکلکشا آن پادشاه نقشبند

کیستم شرمنده ابلیس است از کردار من — بسکه در هنگام پیری گشته عصیان یار من
دشمنان اند کمین و عقده ها در کار من — غم ندارم از عنایت گر شود غمخوار من

خواجهٔ مشکلکشا آن پادشاه نقشبند

عتبه بوسان جنابش زمرهٔ اهل قبول — خاکروبان رهش را مقصد کونین حصول
یافت عزت هر که آمد بر درش خوار و ذلول — چشم دارم کی براندازد ز خویشم ملول

خواجهٔ مشکلکشا آن پادشاه نقشبند

گرچه طومار حیاتم شد ز عصیان پر قصور — در بکارم آمده از نفس و شیطان صد فتور
شادشو عبد العلی کاخر بهنگام نشور — پشتبان ما بلطف ایزدی آمد غیور

خواجهٔ مشکلکشا آن پادشاه نقشبند

قادری

دلا چون خواجهٔ مشکلکشا را — بود حال نهانم آشکارا
چرا اظهار می سازم صبا را — کنم تکرار هر دم این ندا را

نگاهی ای شهنشاه بخارا

غریبی مستمندی روسیاهی — بزیر کوه غم مانند کاهی
بجز تو نیستش امید گاهی — چه باشد سازیش گر گاه گاهی

نگاهی ای شهنشاه بخارا

بحمد الله که صاحب اعتبارم — بخدامت غلام خاکسارم
نمایان بر جبین داغ تو دارم — چنین وردی ست در لیل و نهارم

نگاهی ای شهنشاه بخارا

فلک میکاشت تخم کین بشانم — نمیداد از جفای خود امانم
چه غم دارد که لطفت پشتبانم — بهر دم این وظیفه بر زبانم

نگاهی ای شهنشاه بخارا

خوش آنکس کز نگاهت بهره ور شد — اگرچه خاک تیره بود زر شد

چه ذره باشد که شاه بحر و بر شد — دلم هم طالب آن یک نظر شد

نگاهی ای شهنشاه بخارا

اگرچه دور از آن دلکش زمینم — چرا نومید وش ناخوش نشینم
بکشمیر است ز آل او معینم — بدرگاهش جبین وردی گزینم

نگاهی ای شهنشاه بخارا

خدا را قادری را شهریارا — طلا کن خاک را گوهر به خارا
که باشد عام فیض شه گدا را — خصوصاً چون توئی خاص خدا را

نگاهی ای شهنشاه بخارا

خواجه امیرالدین مدرس فارسی نصرة الاسلام

دارم بسی ز گردش دوران شکایتی — کان را پدید نیست کناری و غایتی
والله نماند تاب درون را نهایتی — بر این غلام کن ز خود نظر از عنایتی

ای خواجهٔ غیور خدا را حمایتی

چندان شدم ز جور حریفان نحیف و زار — واقف نی یادداشت نماندم نه از شمار
باشد بدهر هیچو منی کی سیاه کار — گشتند و فوق قلب مرا خطره ها هزار

ای خواجهٔ غیور خدا را حمایتی

اقرب ز هر طرق بخدا شد طریق او — مشکل کشاست ناخن فیض عمیق او
گو نیستم ز جرم و گناهان لبیق او — کافی مراست جرعهٔ جام رحیق او

ای خواجهٔ غیور خدا را حمایتی

از زیور کمال خود آراست کاشمیر — از نکهتش چو عنبر سار است کاشمیر
از فیض عام خواجه بخاراست کاشمیر — منظور زان چو خلد خدا راست کاشمیر

ای خواجهٔ غیور خدا را حمایتی

دارم بذکر نام تو خلوت در انجمن — هر دم سفر به پیش نظر شسته در وطن
هوشی بدم نظر بقدمگاه خویشتن — افسوس بازگشت و نگهداشتم نه من

کردار من تباه چو حالم شده زند — دشمن بحال بیکسیم کرده ریشخند
بر ساده لوح من مسکین و مستمند — نقشم چنان به بند که گو بیند نقشبند

ای خواجهٔ غیور خدارا حمایتی

از صدق آنکه پیروی مصطفی کنند — اندر سلوک عشق ترا رهنما کنند
خاک درت بجبهه چو صندل طلا کنند — آنانکه خاک را بنظر کیمیا کنند

ای خواجهٔ غیور خدارا حمایتی

اعدا بکلب کوی تو ای خواجهٔ غیور — از سنگ ظلم و جور و ستم می کنند دور
ناچیز و هیچ کاره بدانندم از قصور — فخرم همین بس است که هستم سگ حضور

ای خواجهٔ غیور خدارا حمایتی

برگرد من جماعت اعدا ز هر طرف — از غیظ و از غضب بدهن آورده کف
از بهر انتقام کشتی بسته اند صف — میمیرم ارنه دامن تو آید بکف

ای خواجهٔ غیور خدارا حمایتی

محبوب خاص کارگه کبریا توئی — منظور چشم بارگه مصطفی توئی
اندر زمانه زبدهٔ هر اولیا توئی — از مشکلم چه باک که مشکل کشا توئی

ای خواجهٔ غیور خدارا حمایتی

اندوه و رنج و غصه شد جای منزلم — آمد ز صدمه های عدو پاے در گلم
برق گناه سوخت به یکبار حاصلم — ای من فدای خاک تو کن حل مشکلم

ای خواجهٔ غیور خدارا حمایتی

ظل جناب حضرت ایشان قوی تر است — ظالم ز درد انچه که درمان قوی تر است
پشتم ازین امید بهر آن قوی تر است — دشمن اگر قوی است نگهبان قوی تر است

ای خواجهٔ غیور خدارا حمایتی

دانی امیر دین بجهان ارجمند شد — طبعش چرا به شعر و سخن دلپسند شد
بر صدر چون نشسته و قدرش بلند شد — اکسیر شد چو خاک رهِ نقشبند شد

قادری

حبذا آن خواجهٔ همت بلند
سیّد السادات شاهِ ارجمند

سرگروهِ اولیای حق پسند
داروی دردِ دلِ هر دردمند

نامیٔ دین حامیٔ هر مستمند
خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

مُحییٔ آداب و احکامِ سُنن
راه پیمای سفر اندر وطن

بی چله خلوت گزین در انجمن
مستِ هشیاری و محو از خویشتن

در شهودِ شاهدِ بیچون و چند
خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

رونق از وی یافته شرعِ متین
نامش افزوده بها بر روی دین

سینهٔ او مخزنِ سرِّ یقین
روشن از ارشادِ او روی زمین

پرتوِ انوارِ حق هر سو فکند
خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

بهرِ محتاج است او حاجت روا
کامیاب از فیضِ او هر بینوا

وردِ نامش دردِ دلها را دوا
ساده گشت او از نقوشِ ماسوا

هر کرا بر لوحهٔ دل نقش کند
خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

ایدل آور لطف و احسان یاد از و
پرتوِ خورشید هم افتاد از و

شاد گردد خاطرِ ناشاد از و
میشوم از بندِ غم آزاد از و

کز مریدان دُور دارد هر گزند
خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

هیچ دانی شاهِ ذوالاسرار کیست
قرّة العین شهِ ابرار کیست

نورِ چشمِ حیدرِ کرّار کیست
حل نمای عقدهٔ هر کار کیست

گو مبیت بشنو آوازِ بلند
خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

راهِ او تبعیتِ خیر البشر
بلندی را ز انتها شد بهر

پیشوایان پیشش افکنده سپر
حبذا از شهسواران پیشتر

در فضای معرفت رانده سمند
خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

بزمِ شرع و ورع را مصباح اوست
کارِ دین را باعثِ اصلاح اوست

قفل هر دل بسته را مفتاح اوست　　جلوه گاهِ اسم الفتّاح اوست

برکشاید از دلم هر پیچ و بند　　خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

شکّر کز خاکِ درش تخمیر ماست　　زانکه او هادیّ ما و پیر ماست

قادری زین سلسله توقیر ماست　　عروةُ الوثقیٰ مگر زنجیر ماست

ولہ ایضاً

گردنم را کرده صیدِ این کمند　　خواجهٔ مشکلکشای نقشبند

ای درخشان دُرِّ دُرجِ مصطفیٰ　　وی فروزان مهرِ بُرجِ مرتضیٰ

نامداری در سخا و در عطا　　شیئاً للّٰه ای شه مشکلکشا

روی کن ای دل بشاهِ نقشبند　　ساز از سر پا براهِ نقشبند

ناله زن در بارگاهِ نقشبند　　شیئاً للّٰه ای شه مشکلکشا

مستمندے عاجزے آوارهٔ　　بینوائے بیکسے بیچارهٔ

جوید از چشمِ کرم نظّارهٔ　　شیئاً للّٰه ای شهِ مشکلکشا

خاک را از یک نگاهت زر شده　　سایلے سلطانِ بحر و بر شده

این گدا هم حلقه زن بر در شده　　شیئاً للّٰه ای شهِ مشکلکشا

گر بسر در راهِ تو پویم بجاست　　چارهٔ کار از درت جویم بجاست

سویت از صدق و صفا گویم بجاست　　شیئاً للّٰه ای شهِ مشکلکشا

نقشبندی بهر هر ساده دلے　　حل شده از لطفِ تو هر مشکلے

کے شود نومید چون من سایلے　　شیئاً للّٰه ای شهِ مشکلکشا

یا بهاء الحق بلا گردان توئی　　قرّة العین شهِ مردان توئی

از کرم فردِ در فردان توئی　　شیئاً للّٰه ای شهِ مشکلکشا

خاک گشتم در هوای کوی تو　　آرزو دارم که بینم روی تو

التجا آرم بهر دم سوی تو　　شیئاً للّٰه ای شهِ مشکلکشا

قادری تا چند باشد بینوا　　دردِ دل را از که میجوید دوا

درویش قادری	مدعایش از کرم فرما دوا شیئاً لله ای شه مشکلگشا	

اگرچه دل ز غمها دردمند است وگر از جور دوران گزند است	اگر ناشاد و جان مستمند است چه غم دارم بهر عالم پسند است

امید از لطف شاه نقشبند است

بزیر سقف این کاخ مقرنس	منم افتاده در راه تو چون خس
نگردم پایمال منت کس	که در افتادگی الحق مرا بس ،،
زهی الطاف پیر کامل ما	که آسان است زو هر مشکل ما
عنایتهاست هر دم شامل ما	بحال شادی و غم در دل ما ،،
چو احوال نهانم آشکارا	بود آن خواجه مشکل کشا را
بکشمیرم بیا اندر بخارا	بهر جا در غم و اندوه ما را ،،
رجا دارد ز الطاف کریمم	بیامرزد گناهان عظیمم
چرا در حشر باشد دل دونیم	در آن منزل که امید و بیمم ،،
ز فرط جرم و عصیان و مناهی	گرفته نامه ام زنگ سیاهی
نیم محروم از عفو الهی	که آخر با چنین کار تباهی ،،
شب از درد نهان چشمم نمی خفت	بمژگان گوهر اشکم نمی سفت
دل نایافته داد بر آشفت	سروشم اندر ان آشفتگی گفت ،،
ز تیغ غم اگرچه خسته حالم	وگر از جور گردون پر ملالم
نه شکوه می کنم با کس ننالم	من دلخسته را در هر دو عالم ،،
مجو ز غم قادری طالع بکامت	فلک از همت خواجه غلامت
چه میگویم از ان والا کرامت	گدا و شاه را اندر قیامت

امید از لطف شاه نقشبند است

تمام شد حصه مناقب حضرت خواجه بزرگ قدس سره

مناقب حضرت بانی مسلمانی علی ثانی میر کبیر میر سید علی ہمدانی قدس سرہٗ

بعد حمد خدا و نعت نبی
واجب آمد مدیح قطب جہان
سید و صدر اولیای خدا
قرۃ العین سرور عالم
فخر آل محمد عربی
وارث معنی نبی و علے
او کلید در مدینہ علم
کاسہ دار شراب مصطفوی
مجلس افروز وال من والاہ
جرعہ نوشش ز جام الہامی
غوث آفاق و قطب ہمدانی
قدس اللہ سرہ الاسنیٰ
گنج اسرار و مخزن عرفان
من مسکین و مدح او ہیہات
باد ہر دم بروح قدیم

افضل الخلق سید عربی
مقتدای ہمہ ذوی العرفان
علی ثانی آن امام ہدی
ولد معنوی و صوری ہم
مشعل دودمان مطلبی
معنی از صورتش تمام جلی
باز بر خلق از خزینہ علم
نغمہ ساز سرود مرتضوی
خانمان سوز عاد من عاداہ
صد ہزاران چو احمد جامی
میر سید علی ہمدانی
روح اللہ روحہ الاعلیٰ
علی ثانی آن شہ ہمدان
رتبہ اش برترست ازین درجات
صد ہزاران تحیت و تسلیم

میرزا اکمل الدین	باد روح مروحش یارب فیض بخش و ممد اہل طلب	بدخشی رحمۃ اللہ علیہ

شکر للہ کہ از مریدانم
غیر ازین شاہ کس نمیدانم
اندرین آستان غلامم من
اہل کشمیر را پناہ است او

غیر از و دیگرے نمیدانم
ذکر یا شاہ ہر زمان خوانم
مدح خوانش بصبح و شامم من
رہبر خلق تا آلہ است او

هرچه در من همه از ایشان است	وقف عشقش مرا دل و جان است
اکمل الدین غلام ایشان است	نام ایشان بجسم او جان است

حضرت شیخ یعقوب	کهترین از همه مریدانم بر مریدان او ثنا خوانم	صرفی رحمة الله علیه

درین ره مرشد حقانی آمد — که ثانی علی ثانی آمد
علی ثانی آن سید که نیکوست — برون آرنده مغز دل از پوست
علی ثانی آن سلطان عالم — علی نام و ز اولاد علی هم
به محرم بودن راز نهانی — علی مرتضی را اوست ثانی
چو اسرار علی از وی عیان شد — علی ثانی او را نام ازان شد
خلافت از وی او را بی قصورست — اگر ثانیش گوئیمش چه دورست
امام العارفین و قطب الاقطاب — علی را باب‌ها را گشته بواب
رساند در دماغ تو سحرگاه — نسیم روضهٔ من کنت مولاه
کند آگاه هست از راز درونی — که آمد مظهر سر سلونی
براه تو کشف دانا و بینا — دلش پر نور ما ازددت یقینا
بحمد الله که ما را پیشوا اوست — براه عشقبازی مقتدا اوست
همیشه با غم عشقش دلم شاد — ز غمهای دو عالم جانم آزاد
جز این غم صرفیا همدم مبادت — الهی بیش باد و کم مبادت
امید است آنکه این غم آخر کار — کند ز اسرار پنهانت خبردار
عراقش مولد است اما ختلان — که دارد مدفن آن قبلهٔ جان
همی گویند سیر ربع مسکون — بصورت از دو کرت کرده افزون
بمعنی در نوردیدی بیکدم — همه روی زمین نه آسمان هم
ولی منزلگهش عرش و دلی فرش — مساوی گشته او را فرش تا عرش
تنش بر زمین چسپید اما — گرفته خود برا اوج نه فلک جا

حضرت شیخ یعقوب صرفیؒ

این همه دانی همه دانی دهد — معرفت سرّ نهانی دهد
یعنی اگر باشدت این آرزو — از در شاه همدانی بجو
وهو امام العرفا بالیقین — زبدهٔ اولاد شه مرسلینؐ
مفخر ارباب ولایت علیؓ — رهبر اصحاب هدایت علیؓ
آن همدان مولد و ختلان وطن — شیوهٔ او طیّ زمین و زمن
مهر منیرے کہ زبطحا ظهور — یافته و کرده به یثرب عبور
از همدان نور وی آمد پدید — عاقبت آن نور بختلان رسید
مکّهٔ ثانی همدان را بگو — یثرب ثانی شده ختلان ازو
کعبهٔ دل را که بود صد حجاب — هست ز فتحیّهٔ او فتح باب
در روش او چلهٔ سالکان — آمده رهبر بسوی لامکان
آمده از یک چله اش صد هزار — سرّ نهانی ازلی آشکار
تیر سلوک از چله گردد روان — بے چله کے تیر رود از کمان
در چله شد طینت آدم تمام — بے چله موسیٰ نرسید بکام
در چله سرّی ست ز ربّ جلیل — کان نشود مدرکِ عقل عقیل
ورنه بچل روز نسند اختنی — حق بدمے آن همه را ساختی
هر که کند دولت معنی طلب — خلوت صوری بود آنرا سبب
ورنه سر اهل نبوّت چرا — گوشه نشین گشت بکوه حرا
خود تو بگو فطرت شخصے دگر — به بود از فطرت خیر البشرؐ
کے شودش شاهد معنی قرین — صورت او ناشده خلوت نشین
آمد القصّه بر رفع تتق — این روش پاک ادلّ الطّرق
گرچه دو صد راه سوی مطلب است — راه امام همدان اقرب است
وه چه نکو راهی و خوش رهبرے — رهبر ما در ره دین حیدرے

همچو علی دانشش در بانیش | زان لقب آمد علی ثانیش
چون بعلی نسبتش آمد تمام | هم بحسب هم به نسب هم بنام
از ده تعظیم بنا شد عجب | گر علی ثانیش آمد لقب
ظاهر از و سر علی ولی | بل هو سر لابیه العلی
هست برین نکته دلیل قبول | الولد سر لابیه از رسول
سلسلهٔ او که در آئین عشق | آمده زنجیر مجانین عشق
بستهٔ این سلسله آبای من | چون دل دیوانهٔ شیدای من
صرفی مسکین که هواخواه اوست | از دل و جان بندهٔ درگاه اوست
چون اب جد خواند بلوح الست | ابجد عشقش که بدل نقش بست
در دل و جانم غم عشقش وطن | کرده چو جان در دل و دل در بدن

واعظ

جان و دلم خالی ازین غم مباد
باد فزون دمبدم و کم مباد

ثانی شیر خدا کیست امیر همدان | بانی دین هدا کیست امیر همدان
نائب شاه رسل مالک فردوس و سبل | حاکم ارض و سما کیست امیر همدان
خاور روی زمین ماه جبین در یقین | مطلع صبح رجا کیست امیر همدان
کوکب برج سیادت به نسب لیک شهاب | پرتو نور خدا کیست امیر همدان
شاهبازی بجهان کرده سه نوبت چو عبور | طایر اوج علا کیست امیر همدان
مظهر سر علی منبع احسان و کرم | مصدر فیض و عطا کیست امیر همدان

ملا عبدالرشید

واعظا چشم خلاصی ست اگر جرمت بیش
شافع یوم جزا کیست امیر همدان

بینوا

خانقاه ست این مگر یا مسجد اقصی است این | مسکن امن و امان یا جنة الماوی ست این
سقف مرفوعست این یا قبهٔ چرخ برین | یا مگر از رحمت حق خیمه بر پا ست این
حجرهٔ خاص ست این یا مشرق نور خدا | یا محل فیض حق یا وسعت دلها ست این

در میان قندیل یا شمع ہدایت روشن ست / یا مگر نورِ تجلی یا یدِ بیضاست این
این ستون یا نخل ایمن یا کہ طوبی بہشت / یا بہر ہم اہل عرفان شاہدِ رعناست این
پیر ما سید علی یا جامعِ فضل و کرم / یا علی ثانی یا دریا دلِ یکتاست این
حلقۂ اوراد یا سر رشتۂ جمعیت است / یا صف از قدسیان عالم بالاست این

بینوا خاکِ رہِ او یا فدای درگہش / یا بعذرای خیالش وامقِ شیدست این
قادری

لله الحمد کہ امیر کبیر / گلشن شرع و دین شدہ کشمیر
زد بنا خانقاہ عالیجاہ / گشتہ خیر البقاع کعبہ نظیر
گشت حاصل بنا باستحکام / قصر اسلام را ازین تعمیر
بعد حرمین و مسجدِ اقصی / بر ہمہ بقعہ ہا فضیلت گیر
کین سخن از محققان دارم / نقش خاطر شان بلوح ضمیر
خانقاہی کہ زین معلی ست / رفعتش برتر است از تحریر
دارد اینجا قدیم رونق و جاہ / از تجلی ذاتِ ربِ قدیر
بر سعادت وران این درگاہ / جلوہ گر شاہدِ بشیر و نذیر
اندرین بارگہ اولو الابصار / سرمۂ دیدہ دیدہ گردِ حصیر
خاکروبان آستانِ درش / قطب و غوث و ولی و مرشد و پیر
آہ ازین بارگاہ محروم اند / پیروان طریق نفس شریر
حبذا آنکہ بر درِ والاش / شد بہر شامگاہ و ہر شبگیر
حبذا آنکہ نسبتی دارد / اندرین راہ عزت و توقیر
حبذا آنکہ شد درین درگاہ / مدح پرداز چون فقیر حقیر
حبذا آنکہ خدمتی زین در / یافت و شد سرِ امیر و وزیر
حبذا آنکہ از کرامتِ حق / شد غلام امیر در تقدیر
خادم دربجاست گر نازد / بر امیران و صاحبانِ سریر

قادری کہ بسعادت ازلی	ہست مداح خانقاہ امیر
جلوہ گنج بخشش بنمود	میر سید علی چو مہر منیر
افتخار دو عالمش این ست	در کبیر و صغیر و میر و کبیر
سیدا چونکہ داغدار توام	نروم بر در امیر و وزیر
برکنا دست ز آستین کرم	یا امیر کبیر دستم گیر

مولینا آخوند لسہ باباصاحب	اہل کشمیر تا نہ پست شوند دست ما گیر یا امیر کبیر	میر واعظ کشمیر

ای ہمدانی ہمہ دانی توئی	پادشہ ہر دو جہانی توئی	
قبلۂ حاجات جہانی توئی	راہنمائی دل و جانی توئی	ای ہمدانی
خاک درت قبلۂ حاجات ما	ہست روا از تو مرادات ما	
رد ننمائی تو مناجات ما	بخش بما جملہ مرادات ما	”
ای کرم تست امید عطا	چونکہ توئی شافع یوم جزا	”
درد مرا ہست ازین در شفا	از تو شفا خواہم و از تو دوا	”
مرشد دارین توئی یا امیر	از کرم خویش مرا دست گیر	
زانکہ توئی شاہ و امیر کبیر	رحم نما عذر مرا در پذیر	
سالک اسرار حقیقت توئی	عارف اطوار طریقت توئی	
ہادی ابرار شریعت توئی	مظہر انوار عظمت توئی	
رہبر دین شمع ہمہ اولیا	عارف حق محرم سر خدا	
پیشرو معرکۂ اولیاء	زبدۂ اولاد شہ انبیا	
سلسلۂ تست بزرگ رفیع	ہر کہ درین سلسلہ باشد مطیع	
بخشی در اجملہ خطای شنیع	ہستی ورا روز قیامت شفیع	
واعظ مسکین سگ کویت مدام	از دل و جان ہست ترا او غلام	
از نظر لطف نوازش تمام	ہر نفست باد ز حق صد سلام	

وردِ زبان بادورایا امیر	حرزِ دل و جانش توئی یا امیر
مونسِ دارین توئی یا امیر	ختم کلامش بتو باد یا امیر

درویشِ قادری

ای ہمدانی ہمہ دانی توئی
پادشہِ ہر دو جہانی توئی

فصلِ شادی چھو موسمِ غم دراو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
دادُ مشراو غصہ نہ غم تراو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
عاشقن انتظار پورِ سپُون	دور رگُ داغ سینہ دور سپُون
تراو مشتاقہ ون فراقچ گراو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
جایہ جایہ نسیم فرحت ڈلُ	فرحتہ سیت غنچۂ دل فوُل
گلشنِ منزون چھو صبحکو واو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
ازھتہ در خانقاہ فیض پناہ	وُچھتہ از ہیرہ سُند تجلّی گاہ
ہیرہ بُن کیاہ چھو رحمنگُ بیراو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
وُچھتہ از رحمنگُ شفا خانہ	گرزھتہ غمگینہ دردمندانہ
دارد اندرم پتن طبیبس ہاو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
آس امید ہت فقیرِ حقیر	چھوم خریدار یت امیرِ کبیر
ازچھو آمُت امیدوارن باو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
عام چھوی ازعنایتگُ دربار	یام یک تام بکِ یئے چھوی رکار
نا امیدی گمان بد مشراو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
کیاہ زہ زانگ امیرِ سُند اکرام	کیاہ بوزانے ونِتھ سُند انعام
گنج بخش آو تس مریدن ناو	عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو
قادری ازچھو یرت اکھ دلخواہ	مدح خوانی کبروی درگاہ

چھوس پیرن منقبت یُن چھوس چاو
عرسِ پاکِ علیؑ ثانی آو

درویش قادری

دلا دروازہ غیرن ہندمہ کریاد ‎ ‎ امیرس شوبہ بزتل سانو فریاد

بیس تمہ کرہ گژھو غمگین دلشاد ‎ ‎ امیرس شوبہ بزتل سانو فریاد

دمِ کمس ترشمہ وانہم غمگساری ‎ ‎ انہم نفسن ژلتس غمخوارساری

بگبہ می محبت کرہ دلن واد ‎ ‎ امیرس شوبہ بزتل سانو فریاد

مہ یُد از تام داہ خیر راوُم ‎ ‎ دلس اندر امیدِ غیر تھاوُم

مگر آخر یہ غیرت ییوم اُستاد ‎ ‎ امیرس شوبہ بزتل سانو فریاد

گژھو ناخانقاہ فیض درگاہ ‎ ‎ سَموتنہ براتھ ہت شام وسحرگاہ

چھو بہتر ننتہ وفی اندرفلن یاد ‎ ‎ ییتی جاری وچھوم فیضِ خدائی

یمی براندچ ہترم لازم گدائی ‎ ‎ یمی کن گوس پرتھ دروازہ آزاد

علیؑ ثانیس وَن کیاہ ونُن چھوی ‎ ‎ تہوت کن مرشد برحق بین چھوے

عنایت نہ ان سارو ی باورو داد ‎ ‎ امیرن ییتو اُنس کرآس پانی

یہوی چھوم برسعادت بُڈ نشانہ ‎ ‎ سعادت خوش عقیدن چھوی ونہ داد

فقیرو ییتہ چھہ لبمر پادشاہی ‎ ‎ یتی چھوی جلوۂ لطفِ الٰہی

خراب احوال ییتہ ییتہ بہرہ آباد ‎ ‎ ییتی چھی اولیا ازجمع ساری

کرِتھ مجلس چھہ روشن شمع ساری ‎ ‎ چھو ماوت جلوہ لطفک شاہ بغداد

یہوی مرشد یہوی دی ہیوے پیر ‎ ‎ امی اسلام روشن کرہ بکشمیر

یہوی زانُن امیر ملکِ ارشاد ‎ ‎ امیرس شوبہ بزتل سانو فریاد

امیر از چھوی بہت بزتخت انعام ‎ ‎ لبن چھی فیض ہتُسند خاص تہ عام

توقع سارنی ہتُسند چھو امداد ‎ ‎ امیرس شوبہ بزتل سانو فریاد

یہی وَت قادری از چھی مناسب ‎ ‎ امیرس پُر بزیرہ درمناقب

یہی رٹہ فکرہ زانن ذکر اوراد

امیرس شوبہ بزتل سانو فریاد

قادری

آی اُمیّد وار پلیش امیر
ژای دربار با امیّد فقیر
کفرچ گٹہٖ آسن درا یّام
روشن کرہٖتھن ملک کشمیر
پنہٕ پاٹھٕ دینکُ بانی چھوک
چھوک ژی فرزند شاہ شبیر
کاشر لوک چھی وابستہ
بتہٕ کیو تتہ چھی دامنگیر
سین گیمیت چھیم سوراخ
دُورِ رُن چانی لایونم تیر
روی چھوم سیاہ موی سفید
بڈ بڈ گرمت چھیم تقصید
راوم گیہن منز اوقات
کرہ کیاہ رودُ منہ کینہ تدبیر
قادری چانو گفتگوی کران

بوز فریاد یا امیرِ کبیرؒ
بوز فریاد یا امیرِ کبیرؒ
چانہٕ رویہ وچھو نورِ اسلام
بوز فریاد یا امیرِ کبیر
حضرتِ علیس ثانی چھوک
بوز فریاد یا امیرِ کبیر
گیمت ازچھی دلخستہ
بوز فریاد یا امیرِ کبیر
بر دل زخمن ہند چھیم آخ
بوز فریاد یا امیرِ کبیر
تو نہ چھم چانی بڈ امیّد
بوز فریاد یا امیر کبیر
بدین منز گیم دُوہ تہ رات
بوز فریاد یا امیر کبیر
اک نظر چان جُستجوی کران

سی نظر یت چھو کیمیا تاثیر
بوز فریاد یا امیرِ کبیر

ولہ ایضاً ۱

وارہ بوزُم حال ہوی وارہ وارہ یا امیر
ژالہ کھہٕ آتش فراقکُ نالہ دمہ نا زار زار
دُور کنہ چھو نہ یُد انک تشریف آزمیا تو گرہ
بُدژہ چھوی ختلان وطن یکیا ژہ ساس کاشرن
عالمِ ملکوت تہ جبروت تہ لاہوت ہم

لولہ زخمو دل مہ کرہٕم پارہ پارہ یا امیر
سینہ دمُت چھوم مہ چانی لولہ نارہ یا امیر
مور سکین سُلیمان اعتبارہ یا امیر
در جہیل خانہ بیہہ آک ازاتشارہ یا امیر
ظٕے کُرت نہ عاس فیرکُ نزہ بارہ یا امیر

آسمانس دِنکِس پٹ ماہ تابان ہا تو چھوک   یا رِنہ اَولاد چھی شوبن ستارہ یا امیر
دراکھ بر اسپِ ولایت دُرِہ دین تیز رَو   قربکی میدانہ خاصہ شہسوارہ یا امیر
گنج بخشس نِش لوٗ پراری ننہ شیخ العالمس   زادہ پادہ کرِہ پرارن لوٗزہ چرارہ یا امیر
یُدیافت چانہ عشقچ پوٗرکِنہ آسمنہ ہے   شکر للّٰہ اُورہ کرِہ ہم چانگارہ یا امیر

ولہ ایضاً

قادری چالن برس احانکِس تَل با امید
منتظر روزِت ہمِتس کُن کرِ نظارہ یا امیر

نیم بر عطا یا امیر کبیر   مہ یُد چھوم خطا یا امیر کبیر
ژہ چھوک نائبِ خاص تہ جانشین   زِ شیرِ خدا یا امیر کبیر
زدردو غم ورنج چھوس دادِ لد   ژہ کرتم دَوا یا امیر کبیر
طبیبہ شفاخانہ چانے مہ چھم   امید شفا یا امیر کبیر
کریما ژہ چھوک سائلس گنج بخش   بوٗ چھوس بلنوا یا امیر کبیر
سُفارش دراہ کاشرن ہِکِ بِن   چھونہ ژہ ہوا یا امیر کبیر
بہ دینگ گرہ کعبہ اہلِ دل   ژہ کرتھن بنا یا امیر کبیر
برِس تَل پرینا وٗ از منقبت   کرِتن صدا یا امیر کبیر
بوٗ قربان لگینا چھوٗ ہم بیگمان   خلیلِ خدا یا امیر کبیر
زفر یادو زاری چھہ دیدار چانو   دلک مُدّعا یا امیر کبیر
اگرچہ گدا چھوس دِل وجان یِن   کرِتن فدا یا امیر کبیر

لا اعلم

چھوٗ از منتظر قادری با امید
برِس تَل گدا یا امیر کبیر

عصیانِ من شد بعید یا شاہ ہمدان المدد   دارم بسے کردارِ بد یا شاہ ہمدان المدد
ای نورِ چشمِ مصطفےٰ سبطِ علیؑ مرتضےٰ   آلِ شہید کربلا یا شاہ ہمدان المدد
اسلام ربّانی توٗ ہی فخرِ مسلمانی توٗ ہی   الحق علی ثانی توٗ ہی یا شاہ ہمدان المدد
کردم نظر در پیش و پس جز تو ندارم ہیچکس   ہم تو بفریادم برس یا شاہِ ہمدان المدد

پُر ز زشتیِ افعالِ من شد نامهٔ اعمالِ من — فردا چه باشد حالِ من یا شاهِ همدان المدد

بر در درگهِ تو ای امیر افتاده هستم چون فقیر — از مرحمت دستم بگیر یا شاه همدان المدد

سرگشته و آواره ام درمانده و بیچاره ام — دلخسته و بیچاره ام یا شاه همدان المدد

محمد اسماعیل نامی

شد در خطاهایِ تبه مویم سفید و رو سیه — الکن بسویم یک نگه یا شاه همدان المدد

بگذر ای نفسِ دون زغداری — مکن این ظلم و این ستمگاری

تاختی بهرِ جیفهٔ دنیا — سو بسو چون سگانِ بازاری

هیچ کاری ز پستیِ همت — نامد از تو بجز تبه کاری

بے وسیله باین معاصی ها — چشم داری برحمتِ باری

رفت عمرت بلهو و لعب اکنون — چارهٔ خویش کن بناچاری

خاکِ درگاهِ سیدِ همدان — دردِ دل را عجب دوا داری

بر درِ آن امیرِ مُلک کبیر — خیز تا وارهی ازین خواری

آستانگاهِ درگهِ او را — فرش گلگونه کن بخونباری

دارم امید از وسالتِ او — حق کند عفو این سیه کاری

دمِ جان بخش او لبا کس را — جان بخشید از وفاداری

کرده شه بار سیر هفت اقلیم — از کراماتِ حضرتِ باری

خارزاری که بود از گلگشت — ساخت چون بوستان زنگاری

گر نه کشمیر مقدمش گشتی — کفر بودی بهر طرف جاری

پادشاها بکش ز روی کرم — بختِ خوابیده ام به بیداری

با نبی نسبتِ تو بیشتر هست — زان تو بر دیگران شرف داری

پورِ حیدر سرورِ زهرائی — نورِ چشمِ رسولِ مختاری

زان خطابت علیِ ثانی شد — آمدی چون علی بدینداری

ذاتِ اتباعِ تو شیخ نور الدین — رایت افراشت بر علمداری

اخوند عبد السلام	نامی از مدحت تو در عالم مشتهر شد بنغز گفتاری	مید واعظ

مطلع صبح صفا حضرت شاه همدان
منبع فضل و شرف معدن الطاف و کرم
شمع فانوس کرامات و مه برج جلال
کوکب برج سیادت به نسب رشک شهاب
ملک کشمیر شد از مقدم پاکش آباد
رو سوی کعبهٔ اسلام همه آوردند
موطن و مولد او در همدان و ختلان
در چهل خانه یکی وقت بافطار نشست

مقطع شام فنا حضرت شاه همدان
مصدر صدق و صفا حضرت شاه همدان
نور خورشید بقا حضرت شاه همدان
پرتو نور هدی حضرت شاه همدان
سیر کرده چو صبا حضرت شاه همدان
گشت چون قبله‌نما حضرت شاه همدان
از کجا تا بکجا حضرت شاه همدان
گشت چون جلوه‌نما حضرت شاه همدان

درویش قادری	واعظا چیست که او نغمه سرائی میکرد دادش این ساز نو حضرت شاه همدان	کشمیری

خلف خواجهٔ بطحاست علیؑ ثانی
سرو باغ حسن و نوگل بستان حسین
صدر آرا شده در بزم ابو الجناب ست
بهر احیای دل مرده و بیجان تن را
ننمایم بطبیبان جهان درد نهان
در امان است ز آفات زمانه الحق
لیکه ز انوار شهود است منور رویش
فتنهٔ کفر و ضلالت همه یکبار نشست
شعله زن شمع رخ اوست ز انوار هدی
گردن کفر زد از تیغ هدی همچو علی
قبهٔ دین شده کشمیر چو فرمود بنا

وارث حیدر و زهراست علیؑ ثانی
جلوهٔ گلشن دلهاست علیؑ ثانی
صاحب رتبهٔ کبری است علیؑ ثانی
حبذا همچو مسیحاست علیؑ ثانی
درد دل را چه مداواست علیؑ ثانی
هر کرا امن و ملجاست علیؑ ثانی
مطلع نور تجلی است علیؑ ثانی
سوی کشمیر چو برخاست علیؑ ثانی
بزم اسلام بیاراست علیؑ ثانی
تا ازین اسم مسمی است علیؑ ثانی
خانقاهی که معلی است علیؑ ثانی

نور چشمش چو سمٰعیل خدا او ہمچو خلیل　　بانی این خانهٔ دین ہست علیؑ ثانی
خلفش خواجهٔ اسحاق و ازین نسبت ہم　　چون خلیلی بزمان خاست علیؑ ثانی
خواستم پیش و پس آیا که مددگار من ہست　　آمد آواز چپ و راست علیؑ ثانی
جلوهٔ بر سرِ من کاش شبی فرمودی　　با رخ چون مه ناکاست علیؑ ثانی
چشم دارم که ز غولان رهِ امین باشم　　رہبر من بره راست علیؑ ثانی

حبذا قادری اندر رهِ ارشاد ہدی
مرشد و راہبر ماست علیؑ ثانی

ولہ ایضاً

برو بجانب ختلان صبا برای خدا　　بگیر دامن آن میر ما برای خدا
که ملتجای ستمدیدگان کشمیر ست　　رسان بحضرتش این التجا برای خدا
که ای امیر کرامت سریر ملک وجود　　بگوش لطف شنو ماجرا برای خدا
تفقدی ز کرم کن بحال ہجوران　　پی معاونت ما بیا برای خدا
ز فرط جرم و معاصی بغم گرفتارم　　بعفو شاد کن ای غمزدا برای خدا
زمان زمان ببلا چند مبتلا باشم　　امان بہ بخش ازین ابتلا برای خدا
سیاه نامهٔ ما یک قلم ز آب عطا　　بشوی پاک ز جرم و خطا برای خدا
طبیب علت جرم و گناه ما چو توئی　　دوا بہ بخش ز دار الشفا برای خدا
بجز تو کیست کزو این زمان امان خواہیم　　نگاہدار ز قحط و وبا برای خدا
تو دستگیری ما و فتاده ایم ز پا　　بگیر دست فتاده ز پا برای خدا
چو آفتاب وجودت ز دود ظلمت کفر　　زدای ظلمت ظلم و جفا برای خدا
تو حال ما ہمه دانی که شاه ہمدانی　　نمای حاصل من مدعا برای خدا
بحال زار گدای شہ اولو الابصار　　نگاه لطف ز عین عطا برای خدا
علیؑ ثانی و بانی قصر اسلامی　　مدام دار بپا این بنا برای خدا
نوازم از کف امید حلقهٔ درِ تو　　نوازشی بمن بینوا برای خدا
بدامنت کف امید ماست پیوسته　　مدار از کرمم خود جدا برای خدا

وله

چو قادری بتو آورد التجا برجا
بلطف آر رجا این رجا بری خدا

چشمِ رحمت از تو دارم یا امیر
رحم کن بر حالِ زارم یا امیر

تا نگاهے بر سرِ حالم کنے
بر درت امیّد وارم یا امیر

جز بدرگاهت باین فرطِ گناه
روی دل سوی که آرم یا امیر

وارهانم از غم و دل شاد کن
کیست جز تو غمگسارم یا امیر

با سگانِ در اگر بشماریم
وه چه صاحب افتخارم یا امیر

دستگیرم شو که از جرم و گناه
شد گران بر دوش بارم یا امیر

آرزومندِ نوام از شوقِ تو
شد ز دل صبر و قرارم یا امیر

تا سگِ کویت مرا آمد خطاب
گشت حاصل اعتبارم یا امیر

نامِ پاکت حرزِ جان و وردِ دل
هست در لیل و نهارم یا امیر

مر غلامانِ ترا از روئے فخر
من غلام داغدارم یا امیر

آمدم بر درگهت فریاد خوان
گوش فرما اعتذارم یا امیر

بینوا

خواهد از لطفت نگاهی قادری
یک نظر بر حالِ زارم یا امیر

شرع راهِ امیر همدان است
فقر جاهِ امیر همدان است

در امان است هر که او دایم
در پناهِ امیر همدان است

کحلِ بینش بہ ای دیدۂ جان
خاکِ راهِ امیر همدان است

مصدرِ فیض و منبعِ عرفان
خانقاهِ امیر همدان است

رونقِ سروران علم و صلاح
شب کلاهِ امیر همدان است

بینوا با چنین سر و سامان
از نگاهِ امیر همدان است

تمام شد حصّہ مناقب حضرتِ بانی مسلمانی در سنہ ۱۳۶۷ھ

منقبت حضرت سیّد جلال الدّین بخاری قدس سرّه از جیّد

چون شاهِ بخارا ز میٔ وصل طرب کرد	انعامِ سعالیک عجم تا بعرب کرد
محبوبِ خداوند و رسول است واز آنش	مخدومِ جهان ایزدِ دادار لقب کرد
پاسخ زنبی یا ولدی یافت ز روضه	چون عرضِ سلامی پی اثباتِ نسب کرد
اتباعِ سُنن را چو کمر بست به همّت	پُر نور جهانے ز رہِ علم و ادب کرد
تر کانه بگلگشت جهان چونکه خرامید	گر خارِ مُغیلے دید مُبدّل برطب کرد
چون مست شد از شربِ دو و چار مشارب	مخمور شده آنکه از و جرعه بلب کرد
از ترک و عراق و یمن و هند و خراسان	بس خلق که از دستِ می قربتِ رب کرد
بذرفت سُلیمان بنی او را به تبنّی	منقاد از آن گرد جهان را و عجب کرد
یا حضرتِ مخدوم نگاهے ز عنایت	کین بنده همیشه ز تو این باده طلب کرد
چشم است شفاعت ز تو در حشر بجانم	کز صدقِ دل این زمزمه با شوق و ارب کرد
داری خبر ای حضرتِ مخدوم که جیّد	بر یادِ تو یا سیّد و سیّد همه شب کرد

از حضرت بابا داود مشکاتی

منقبت حضرت شیخ العالم شیخ نور الدّین ریشی علمدار خطّهٔ کشمیر قدس سرّه

شیخ نور الدّین بحرِ عرفان است	مظهرِ فیض و جود و رحمان است
مقتدای چو او در عالم نیست	معتقد هر که نیست شیطان است
معدنِ زهد و منبع ورع است	مصدرِ علم و دین و ایمان است
شرفِ اولیای روی زمین	مرشد جمله اہلِ ایقان است
خاکِ درگاهِ او بعین یقین	سُرمهٔ چشم اہلِ عرفان است
در سرای حریم حرمت او	جبرئیل امین نگهبان است
در علومِ تصوّف و توحید	حکمت آموز صد چو لقمان است
در تجرّد چو موسیٔ عمران	در ریاضت بلال و سلمان است
هر یک از حلقهٔ مریدانش	بایزیدِ زمان و شیبان است

پادشاهان گدای درگه او	کار فرمای آل ساسان است
خاکروبی مرقد پاکش	فخر حوران و زیب غلمان است
زائر مرقد شریفش را	مشکلاتش تمام آسان است
در دولتسرای تو شاها	مرجع کسری است و خاقان است
در پناه تو جملگی عالم	سر بسر از تو چشم احسان است
از تو خوشنود سرور عالم	وز تو راضی کریم منان است

قادری	خاکی دردمند با دل زار بر درت از امید درمان است	

پیرمائی براه حق داعی		ای شه نورالدین نورانی
قطب آفاق و غوث یزدانی		ای شه نورالدین نورانی
الله الله بجام وصل و شهود		ساقی لست حضرت معبود
رونق افزای بزم عرفانی		ای شه نورالدین نورانی
حبذا اشد براه قرب خدا		مرشد اولت شه دوسرا
توئی الحق اویس ثانی	رر	یافتی در طریق صدق و یقین
فیض ارشاد شیخ نجم الدین		داری آداب شیخ سمنانی ″
ای وجود تو چون سراج منیر		در ره حضرت امیر کبیر
خلف خاص میر همدانی	رر	توئی از جاه و رفعت و تمکین
سرور ریشیان روی زمین		صاحب عز و شوکت شاهی ″
ای طبیب درون خسته دلان		مرهم خاطر شکسته دلان
دردمندیم ما تو درمانی	رر	گرچه ناید سلام من ز آداب
دارم امید آنکه بهر جواب		از لب لعل گوهر افشانی ″
اهل کشمیر را پناه توئی		پیش داد ار عذر خواه توئی
بشفاعت ز غم نگهبانی		ای شه نورالدین نورانی

سوی درگاهت التجا داریم	کز تو امید جابجا داریم
دارهان از غم و پریشانی	ای شه نورالدین نورانی
قادری کز تو شد عنایت جو	دارد امید آنکه بر سراو

منقبت حضرت شیخ بهاوالدین گنج بخش قدس سره

آستین کرم برافشانی
ای شه نورالدین نورانی

قادری

خداوندا براه قطب عالم	بهاء الحق والدین غوث اکرم
شده دردو دلم جانم بهر دم	نظر یا قطب عالم غوث اعظم
خداوندا ظهور فیض عامت	رسد ازردهی آن والاکرامت
همی جوییم بنامش یا بنامت	نظر یا قطب عالم غوث اعظم
چو فرمودیش ذوالاکرام یارب	نمودی جلوهٔ انعام یارب
همی خوانم بصبح و شام یارب ،،	براه لطف عامش چون بپوییم
مدداز فیض عامش چون بجوییم	گه عرض سلامش چون بگوییم ،،
شهنشاها خلیفه از خدائی	بحق از ماسوای حق جدائی
گرفتم بر در فیضت گدائی ،،	کریم گنج بخش و منعم جود
زرویت جلوهٔ انعام فرمود	زلطفت گنج بخشی روی بنمود ،،
ان چهوس گنج بخشی چان دریاد	زلن چهم غم نه چهوس لره زان دلشاد
خراب احوال چهوس کره توم آباد ،،	گمت د رنجر عصیان چهوس لوی ایره
پهر پیومت بوزان چهوس خاک تیره	ژه کرتم دستگیری میانه پیره ،،
هم چهم امید ار چهوم عرس چانوی	ژلم هم آئیس کهی ژونه گرانوی
کری بولوله چانی ژونه والوی ،،	هلالاه نبک فالاه کیا عجب درام
سرودرگ نورهت ماه رجب آم	شب قدرک نشاناه هنت بیا آم ،،
ژه شاه معرفت شاه شریعت	ژه نش ژون شین ساه حقیقت
شه اسحاق چهوی پیر طریقت	نظر یا قطب عالم غوث اعظم

برس نل قادری مہید وارا گناہ آست چہ نتس امید وارا

ولہ ایضاً برحمت ہا وتس لطفک بہارا نظر یا قطب عالم غوث اعظم فی منقبتہ ح

پیرہ چھم حاجت ین نہ در عدد		المدد یا قطب عالم المدد	
ایرہ چھوس گومت کرو مبانوی سدد		المدد یا قطب عالم المدد	
کیاہ ییمنا پادشاہ گنج بخش		کیاہ کرمنا شادشاہ گنج بخش	
بوزہ نافریاد شاہ گنج بخش		المدد یا قطب عالم المدد	
چھوم دلس منز چانو غم آسایشا		خاک پایہ چان چھم آرایشا	
گنج بخشی چان کم بخشایشا	〃	جانشین چھوک خواجہ ختلانیس	
یُس خلیفہ چھوی علیؑ ثانیس		بوتھزربڈ تم نظر پیہ چان یَس	〃
چھوی مرید خاص ثری سید حسن		یس نہ یارٹ آسو روح القدوسن	
بس چھونا امداد چانوی ہکین	〃	پادشاہ وقت زین العابدین	
بونہ چانے سیت تم دیناؤ دین		پادشہ چانوی غلام کمترین	〃
در غم و شادی کرم یاری سرہ		دوست نہ دشمن کرم ساری سرہ	
پس کرم چانی مددگاری سرہ	〃	کیاہ کرن می آشنا دشمن تہ یار	
غم تہ شادی چھمنہ ناداری تہ دیار		کیاہ چھو غم نتہ آسہ یس تہو اعتبار	〃
کاندراہ یُس چانو خدمتگار آسو		کُن پنجو آسوس مرت یکبار گوس	
ماتمک دکس تنورس نار پیوس	〃	یام سایس نل ہتن چانس چھُن	
تام نتس مو مت پنجو زندہ سپُن		نی سلیں مشہور ہت پرت اک دین	〃
اہس پریشان حال ساری جمع آسی		رحمیچ امید ہت دربار ژ ای	

چانہ دربارہ سوا چھا بیاک جای
المدد یا قطب عالم المدد

تمام شد

مناقب حضرت محبوب العالم سلطان شیخ حمزہ مخدوم کشمیری قدس سرہٗ

شکر خدا کہ یافتم رہبر و دستگیر را	تکیہ اعتماد کرد پشت من آن ظہیر را
بندہ شدم بصدق دل درگہ آن امیر را	نیست مرید رستگار تا نگرفت پیر را

حضرت شیخ حمزہ است پیر من فقیر را

شاد شدہ است جان و دل چونکہ بصحبتش رسید	ذات شریف آن عزیز لایق رہبری بدید
شکر خدا بگفت و گشت زود بصدق جان مرید	نیز زبان ازین فرح نعرۂ تر ہمی کشید

حضرت شیخ حمزہ است پیر من فقیر را

پای طلب براہ نہ ترک بکن چرا و چون	ساز رفیق راہ خویش صورت پاک رہنمون
ذکر چہار ضرب را گوی گرفتہ دم برون	وسوسۂ نفس اگر کند دفع کنش باین فنون

حضرت شیخ حمزہ است پیر من فقیر را

از سر ہوش دوستان گوش باین سخن کنید	رو بخدا کنید و پشت جانب مال و زن کنید
پیر محقق مرا رہبر خویشتن کنید	از سر شوق ہر یکی ورد زبان چو من کنید

حضرت شیخ حمزہ است پیر من فقیر را

حضرت قطب عالم است سلسلۂ چہ پیشوا	معتقدم مشایخ سلسلۂ شریفہ را
حبّ رسول و صحب آل در دل من گرفتہ جا	مذہب بو حنیفہ است مذہب بندہ خاکیا

فاخرہ

حضرت شیخ حمزہ است پیر من فقیر را

درد مراست درمان مخدوم شیخ حمزہ	کار مراست سامان مخدوم شیخ حمزہ
ہر مشکلے کہ داری ایدل بیا بکوشش	مشکل نماید آسان مخدوم شیخ حمزہ
ظاہر فقیر و باطن بودہ است شاہ معنی	پیر و امیر و سلطان مخدوم شیخ حمزہ
از جام وہو معکم از بسکہ بادہ خوردہ	مست شراب عرفان مخدوم شیخ حمزہ
شاہنشہ رسل را فرزند معنوی اوست	نور علی یقین دان مخدوم شیخ حمزہ
چون لعل در بدخشان چشم و چراغ عالم	باشد بکوہ ماران مخدوم شیخ حمزہ

از آفتاب تابان غم نیست روز محشر　　گیرد بزیر دامان مخدوم شیخ حمزه
گفتم طبیب دل را درد نهان بگفتا　　این درد راست درمان مخدوم شیخ حمزه
رو مدعای خاطر کن عرض خادمانه　　سازد قبول در آن مخدوم شیخ حمزه
موسی کوه طور است عیسی با حضور است　　حاجت روای خلقان مخدوم شیخ حمزه

میر عنایت الله کنٹ

لب تشنه خسته خاطر مستیم ما و فاخر
بحر فیوض و احسان مخدوم شیخ حمزه

صبا سوی جنابے آنکه خاک او است آفاقی　　برو از بهر عرض حال دور افتاده مشتاقی
پس از عرض سلام سوره لا اقسم خوانی　　که غیر از نی کند حال دلم را نیست مصداقی
نه تنها همچو تیر جسته دور از خانمانم من　　به پیری چون کمانی گشته دارم جسم ناچاقی
شد از مشق مشقت صفحهٔ عالم سیه یکسر　　چو من در دهر در مشق مشقت نیست مشتاقی
گریزان از دهِ بنگست هر کس ز اختلاط من　　بمن کس را بغیر از عار نبود میل الحاقی
عجب ویرانه قسمت مرا همراه قامت شد　　که غیر از طاق قسمم نبود دران محنت سرا طاقی

قادری

عنایت چون بهایم در پی آب و علف رفتی
بحیوانات آخر همنشین گشتی بابلاقی

مه بوزم پیره سُند پیغام امشب　　در آنحضرت چهو بار عام امشب
جنابِ شیخ حمزه پیر سانوی　　چهو آمت عام بر انعام امشب
چهه آمت بر زیارتگاه سلطان　　سمت ارواح تہ اجسام امشب
شهنشه رخت سلطانی چهو پیرت　　بهت بر مسندِ اکرام امشب
سُند جلوه چهه نه تنها کشمیر　　چهو جلوه گر بروم و شام امشب
مه بُدوی مضطرب دل آسوا زنام　　بحمد الله لبوم آرام امشب
مه کر از بختِ بڈه امید آسم　　لبم پخته خیالِ خام امشب
بو کرس ساقین از یکنظر مست　　شراب شوق چهوم در جام امشب
بُلن از سینُن حاصل برحمت　　خلاصی از غم ایام امشب

سو چھوم محبوبِ باری تس بزاری
نگس یاری کرس ابرام امشب

شہنشاہا بدن نیکین چھو جاری
سپنمت چانو فیضِ عام امشب

مہ مشتاقس بہ گگنہ ارمنّا
نسیمِ وصلِ چانوی آم امشب

کرہ کنا برسرِ حالِ غلامان
نظر از نرگس بادام امشب

کرُم یاری مہ چھم امّید واری
توقّع چانو چھوم انعام امشب

برائے لطف کر چھم یدِ عنایت
شبِ قدرک تمنّا دارم امشب

نظر کرتم تہ وچھتم جانِ شیرین
مہ شوفنہ چانہ برلب آم امشب

ولہ

پیرن انہ قادری چانی مناقب
دس نئی چھوی تس الہام امشب

بو چھوس بر تل گدا یا شیخ حمزہ
دوان شوفنک صدا یا شیخ حمزہ

زہ چھو کنا مظہرِ لطفِ الٰہی
زہ چھوک ظلِّ خدا یا شیخ حمزہ

خلیفہ خالقن کرنک بدنبا
امامِ اولیا یا شیخ حمزہ

شوبن برسر زہ چھوی تاجِ خلافت
زشاہِ انبیا یا شیخ حمزہ

زہ چھوک سلطانِ اقلیمِ عنایت
مزر گنجِ عطا یا شیخ حمزہ

بو چھوس ہیکس عمن اندر گمت گیر
چھہو ہم زی عمزدا یا شیخ حمزہ

چھہو نہ کانہہ کاشرن خوش اعتقادن
شفیقاہ زی سوا یا شیخ حمزہ

طبیبہ ونتہ کس باوو دلکہ داد
ابو کس پنش دوا یا شیخ حمزہ

بو چھوس محتاج با صد بینوائی
زہ چھوک حاجت روا یا شیخ حمزہ

ہمت چھم عقدۂ مشکل دراحوال
زہ چھوک مشکلکشا یا شیخ حمزہ

بلاگردان مہ سیس یتھو آسہ غمخوار
سو روزیا مبتلا یا شیخ حمزہ

شہنشاہا برس تل قادری چھوس
پیرن مدح وثنا یا شیخ حمزہ

ولہ

نظر لطفچ کروم امّید دارس
مہ چھوم تی مدّعا یا شیخ حمزہ

ایضاً

Library Sri Pratap College, Srinagar.

بارِ غم ای خاطرِ مغموم ترا و
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

خارِ حرمان از دلِ محروم درا و
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

لطفِ سلطان چھوی خریدارِ امید
گرم از گومُت چھو بازارِ امید

سائلین امیدوارن از چھو باو
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

ابرہ بدوی چھو کگمت رنجِ غم
کنہ مبر غم پیرہ سبزِ امید چھم

لگو سو بٹھوین آسہ گیمژ ابرہ ناو
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

تس نش امکان چھو ہرت داس دوا
وتھو چھو تم کرمُت درِ دار الشفا

داد لدِ دل تس حکیمس وارہ ہاو
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

منتظر تس کن چھہ چشمِ اشکبار
عاشقن اتمام گو از انتظار

دُورِرچ ہرگز مہ کرمتہ او گراو
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

سوی مُریدن واقفِ ہر کار چھوی
چھوی مُریدن محرمِ اسرار سوی

کن تھوت چھوی حالِ دل امتی زہ باو
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

کاشرن خوش اعتقادن از چھہ عید
از سپن حاصل مُراد ہر مُرید

حبذ — در تفاخر قادری از شوق ژاو
عرس پاک حضرتِ مخدوم آو

للہ دُن چھوم عمن ہند دوبر دل
ہمت چھوس نیر بارِ جرم در گل

کرم نہ کرِ یہ ہندوی کہنہ حاصل
کرِ منا پیر پنون حل مشکل

جنابِ شیخ حمزہ پیرِ کامل

بہارک دوہ مہ گیہ ساری بغفلت
ژلم ہالو مہ کہت نیلوی زراعت

زمستان پیش چھوم یعنی قیامت
کرِ منا عاقبت پیری شفاعت

جنابِ شیخ حمزہ پیرِ کامل

بو کرس نفس نادان اسیری
بوہیم نہ دنیاہ نشہ زاہ نہ سیری

لجم بازی پنہ زانم نہ پیری
کرِ منا وقت پیری دستگیری "

الٰہی در دو عالم رحم کر تم — مہ دل از نور ایمان پور بر تم
بد بینا و بعقبیٰ کاستم غم — وسیلہ آنوحی محبوب العالم ″
سٹھاہ چھوی شانہ بڈوی پیر میانوی — شاہ چھوی عارفن منز نندہ بالوی
وندس بوزو تہ چشمہ بیہ کرانوی — ستن پیرن ہندی چھوی پیر پانوی ″
مہ کیاہ چھوم از دو عالم خوف نہ غم — شفیعاہ خاص چھوم محبوب العالم
تہندی سایہ قلعہ ہو چھو محکم — چھو بیتھ قطب عالم غوث اعظم ″
بحمد اللہ چھو سانوی شانہ بڈ پیر — چھہ سلطانی تمس بر ملک کشمیر
محبّن ہانون چھوی عذر تقصیر — چھولاین منکرن پٹ باطنی تیر ″
سیہ گومت دلک آئینہ میانوی — زہ کاسم پیرہ میانے زونہ گرانوی
زٹم پرت کانہ زٹم دمانہ چانوی — کرن چھوس چانہ ناوہ ونہ وانوی ″
غلاماہ ناو جنید آدہ بردر — وُتزرتس برتہ کرتس وارہ نظر
نظرہ چانہ زلنس داوتہ شر — ہمیشہ بر زبان چھوس یاد از بر

قادری

جناب شیخ حمزہ پیر کامل

شہا نگہ بسوی این گدا برای خدا — بگوش لطف بشنو این صدا برای خدا
کہ مدتے شدہ تا چشم وصل میدارم — بیا براہ تو جانم فدا برای خدا
گرفتہ ام بکف صدق دامن لطفت — مدارم از کرم خود جدا برای خدا
بذکر نام تو یا شیخ حمزہ مسرورم — بدہ سرور دلم زین نوا برای خدا
اگر نہ مہر رخت جلوہ دہ شود روزی — شبی چو ماہ بخوابم بیا برای خدا
ازان نظارہ کزان خاک حکم زر یابد — بحال بندہ نگاہے نما برای خدا
زفیض عام تو کشمیر مستفید شدہ — عنایتے بمن بینوا برای خدا
علاج درد من است از در تو یا مخدوم — بہ بخش درد دلم را دوا برای خدا
زچنگ ناخوش نفس مخالف آہ ہنگم — بساز خوش بنوازش ہا برای خدا
بجز تو کیست کہ غمہای من بگوش آرد — بدہ امان زغم ای غمزدا برای خدا

تو دستگیری و من افتادہ ام از پا مکن ازین درِ امید بندہ را محروم	بگیر دست و میفکن ز پا برای خدا ز لطف و جود و سخا و عطا برای خدا

ولہ

رسانده سر بفلک قادری ز مدحت تو
قدم رسانش سر مدعا برای خدا

مہ چھیم امید چانی بے نہایت	کرکنا اک نگاہا از عنایت
نگہ چانوی چھو پز پاٹھن ہدایت	نگاہے از کرم یا شیخ مخدوم
چھوہم فریاد رس فریاد بوزم	براہِ مکرمت امداد سوزم
مہربانی کرم دلشاد روزم	نگاہے از کرم یا شیخ مخدوم
ندارم جز تو کس پشت و پناہی	ندانم غیر راہت ہیچ راہے
ندارم غم کہ دارم چون تو شاہی	نگاہے از کرم یا شیخ مخدوم
مہ بندس حکیم وندس منز چانی	اچھن دون منز کری بو جای چانی
دپن چھی ناو مخدوم جہانی 〃	نہ فتم بیش اطبای زمانہ
نہادم سر بزیر آستانہ	〃 ہنہ مرہم بدردم بے بہانہ
دتم دادِن دوا ای پیرِ میانی	کرم حاجت روا ای پیرہ میانی
چھوسی بو بلنوا ای پیرہ میانی 〃	ژہ چھوک سلطان شوبن چھی شاہی
چھہ چانوی حکم از مہ تا بماہی	〃 ژہ بخشوت بلنواین تاج شاہی
اگرچہ منقبت خوان پر گناہ است	چہ غم دارم چو تو پشت و پناہ است
در درگاہ تو امیدگاہ است 〃	کہن کُس آسہ دایم چانہ ہیری
مترِ حاجت بلا شک کونہ نیری	〃 دمی گت آستانس چانہ ویری
چھہ چانوی فیضِ عام خاص و عامن	اڑن کاشر بگہ ژی زیرِ دامن
توی مشہور چھوک شہرن تہ گامن	نگاہے از کرم یا شیخ مخدوم
سمِت یکجا کرہ و فریاد وزاری	ژہ نوٗد دیدہ ہا رو خون جاری
ونو پیرس بین احوال ساری	نگاہے از کرم یا شیخ مخدوم

ژہ چھوک واقف بحالِ مستمندان
درین آزار چندان تا بچندان
براہِ تو بفرق سر بپویم
بامّیدِ کرم از دل بگویم ،،
شود حاضر بزودی پانہ سلطان
زامّیدِ فیوضاتِ عیانی
اجابت کرتہ میانی مدح خوانی ،،
کرک واقف خداین بیشک و شان
لگی پیر و کمانس پارہ پاری
قیامتہ تام چانوی فیض جاری ،،
محبّت چانو چھوم مہ نالہ داوان
محبّت چانو چھوم از حال گذشتہ
بخاکِ جسمِ من باشد سرشتہ ،،
چو ماہِ چاردہ بمنای لوٗ ویت
مناقبہای تو اندو ہکیلن
انیس غمزدا چانِ مریدن ،،
بجر دتوٗنی خداین لوٗ ز تقدیر
بغیر از مدح تو یادم مبادا
اگر باشد بنی آدم مبادا ،،
وندس چھوم پیرہ کوتاہ شوق چانوی
بدستِ خود جناین تخت چانوی
یہ دُتو آسوہ کاشرن ہندکرمہ لانوی
سموکیجا بموٗ ننت آستانس

ژہ چھوک مرہم نہ ہر دردمندان
نگاہے از کرم یا شیخ مخدوم
بآبِ دیدہ صحنِ تو بشویم
پئے امداد ہر کس از مُریدان ،،
تو ہر لحظہ چھوم وِرد دلی جان ،،
کند سایل دمادم نکتہ دانی
بحالِ مخلصانی سینہ ریشان ،،
کرُم دل جمع چھوم خاطرِ پریشان ،،
کرُت زی زندہ جو درمار ماری
محبّت چانو چھوم جسمس اندر جان ،،
توی چھوم دلی رولِ سینہ بریان ،،
مگر روز ازل باشد نوشتہ
کران چھوس اِلتجا ہر دم لسویت ،،
مولی کر سر تلی از خاکِ کوٗیت ،،
چھوکن بُلغار زن خاطر خرین
وطن چانوی تجُر در ملک کشمیر ،،
توی آہن دلن گو چانو تاثیر ،،
دلِ بے مدح در عالم مبادا
دلس چھوم پیرہ کوتاہ ذوق چانوی ،،
مہ در گردن کُمت چھوم طوق چانوی ،،
تھوٗن بر کوہ ماران شوبہ والوی
نگاہے از کرم یا شیخ مخدوم
پموٗ پادن متس شاہِ جہانس

ونو دادی پین پتن پشتبانس   نگاهی از کرم یا شیخ مخدوم

دوشنبه پنجشنبه پُس ڈه کُن آ و   سپُن بغم سو در جای پنه ژاو

ژجس کهے آئینس چون ماه تن را و   نگاهی از کرم یا شیخ مخدوم

مه چهوم وچهومُت کرن پُس یاد چا نوے   نمس کا سُت بلاشک نُو نه گرانوی

مه جهم امیّد بو زُم زار میانوی ،،   ز دور چرخ پُر فن چند نالم

ببر افگنڈ در چاه ضلالم   بلب جانم رسیده ای قطب عالم ،،

ببغض منکران کینه پرور   شدم خوار و زبون و کند و لاغر

بصدیق و عمر عثمان و حیدر ،،   کنه بو زُم وَنی فریاد و زاری

لگی پاری چهه آمت تنگ ساری   کرو یاری چهه آس لا چاره ساری ،،

بین پهر جان شوقن د رحگر مای   بمن در رحبة الماوی سپین جای

بین کینه ہمن افسوس تہ وای ،،   دون پُس بوسه چا پس آستانس

ببن سوی جای بیشک لا مکانس   نمکو تنک منکرن بیه بدگانس ،،

زشوق تو مین د آسه خالی   نمن گو لعنتک زُنجیر نالی

گرنهن کالی و بالی جان و مالی ،،   بس در سینه چانی کینچی میخ

نمس کډ ذات پاکن د ینچی نیخ   سو بُد وی آسه لاگت نه اهد و بیخ ،،

سرن پټ سروری بخشتی جنابن   جنابن د ون گرن هند آفتابن

توی چهوک پیشوا شیخن تہ شابن   نگاهی از کرم یا شیخ مخدوم

ژه چهوک فرزند پاک شاه لولاک   بجسم پاک کردی سیر افلاک

کجا باور کند بدکیش ناپاک
نگاهی از کرم یا شیخ مخدوم

نوری

خورشید برج عرفان مخدوم شیخ حمزه   غواص بحر ایقان مخدوم شیخ حمزه

دریای جود و احسان مخدوم شیخ حمزه   فیاض مستمندان مخدوم شیخ حمزه

درد مراست درمان مخدوم شیخ حمزه   کار مراست سامان مخدوم شیخ حمزه

دل گفت حلِ مشکل باشد کسی ز درویش
تازه مشامِ جانم خواهد شدن ز بویش
هر مشکلی که داری ای دل بیا بکویش
آسان شود بیکدم از لطف نامجویش
در حال از ترحّم دادم نشان بکویش
مشکل نماید آسان مخدوم شیخ حمزه

گفتم به پیرِ ره‌دان احوالِ زارِ خود را
رفتم بواعظِ دین این عقده تا شود وا
گفتم طبیبِ دل را دردِ نهان بگفتا
جستم علاجِ غم‌ها نزدِ حکیمِ دانا
هر سه بمفتیِ دل ره ساختند ایما
این درد را ست درمان مخدوم شیخ حمزه

بی مرشدِ طریقت کس راهِ حق نبرده
کی وصلِ دوست یابی بی پرده ره نورده
از جامِ وهو معکم از بسکه باده خورده
در دامنِ حقیقت دستِ طلب نکرده
دریاب پیرِ کامل کو ترکِ خویش کرده
مستِ شرابِ عرفان مخدوم شیخ حمزه

از همدمیِ عیسیٰ محییٰ ذو القبور است
جایش برحمتِ حق دایم پُر از سرور است
موسیٰ کوهِ طور است عیسیٰ با حضور است
در زهرِ هی موسیٰ از کیدِ نفس دور است
امید مستمندان اندر گهش ضرور است
حاجت روای خلقان مخدوم شیخ حمزه

محبوبِ خاصِ یزدان بر تختِ خسروی اوست
مر سیدِ رسل را محکم به پیروی اوست
شاهنشهِ رسل را فرزندِ معنوی اوست
در ملکِ استقامت بر جاده سوی اوست
در بر لباسِ تقویٰ ره دان برهبری اوست
پورِ علی یقین مخدوم شیخ حمزه

گفتم کجا جنابش تا بر درش بنالم
جانم شود منوّر روشن شود خیالم
چون لعلِ بدخشان چشم و چراغِ عالم
مهرِ جمالِ عفوش جلوه دهد بعالم
ما لفلشان راهش داده بعجز حالم
باشد بکوه ماران مخدوم شیخ حمزه

شاهی که گوی برده در قطعِ راهِ مولیٰ
مر قصرِ دینِ احمد محکم از وست مبنا
ظاهر فقیر و باطن بوده است شاهِ معنا
در بارگاهِ عزّت داده خداش ماوا
در سایهٔ جنابش عالم گرفته ملجا
میرِ امیر و سلطان مخدوم شیخ حمزه

ای غرقِ بحرِ عصیان از غم مشو مکدّر
صد خرمنِ گناهان بخشد خدای اکبر
چون رحمتِ الٰهی از خشمِ اوست اوفر
وز سوزشِ جهنّم سازد رها پیمبر

از آفتاب تابان غم نیست روز محشر | گیرد بزیر دامان مخدوم شیخ حمزه

خواهی قضای حاجت از جود بیکرانش | چشم عطا گشاده داری بهر روانش
چون شرط خدمت آری انگه بر آستانش | خدام بینوایان باشی و چاکرانش
رو مدعای خاطر کن عرض خادمانش | سازد قبول در آن مخدوم شیخ حمزه

جرأت نموده کردم تضمین بنظم فاخر | شاید باین وسیله یاری خدای ناصر
بکبند بجال نوری با مسلمین و زائر | زیرا ز لغزش عصیان در ظلم نفس جابر

حسن شاه کوہہامی
لب تشنه خسته خاطر مسکینم و فاخر
بحر فیوض واحسان مخدوم شیخ حمزه
مؤرخ کشمیر

حضرت مخدومہ میانہ سر پرستہ
نظراہ کرہ تم چھوس بے کسس تہ
چانہ سیت شوب آیہ کل عالمستہ
چانہ سیت پربت سپن گلدستہ
بوٚن چانی زا چنم وسس تہ
تاچھہ چشمہ وندہ ہے نعلینس تہ ،،
براندہ کنہ کرہ ہے کلہ نثار
دارہ نال ورزت چھوس صحبت دستہ
عرض حال وہنہ بوزتم استہ ،،
نہ چھوتت سم تہ نہ چھوتت تار
کیاہ کرہ پوشس نہ شیطانس تہ
ون چھوس لگمت ناوانستہ ،،
کیاہ کرہ تتہ بیتہ آسہ گژھ کار
پیرہ میانہ چیرہ چھم نفس دامنس تہ
شفاعتہ چانہ سیت گژھہ ولدستہ

آسہ دلخستہ بوزتم زار
آسہ دلخستہ بوزتم زار
چانہ سیت کاشر بوٚلب اعتبار
آسہ دلخستہ بوزتم زار
لٹہ اکہ گژھہ منزہ ماہ دیدار
نوٚ آسہ آم بوسہ کرہ دروازس تہ
تصدق لگہ ہے آستانس تہ ،،
دورہ پٹھہ آمت امیدوار
ایرہ چھوس غمکس دریاوستہ
انہہ رٹو کرتم بوٹھ کہہ حستہ ،،
زندگی راوم دربدکار
ملک الموت یلہ ییہ جانس تہ
ہی ہی کیاہ گوم دزہ نارس تہ ،،
وسیلہ میانو چھوکھ بخش غفار
آسہ دلخستہ بوزتم زار

مُرید پننی چھی وابستہ
نظراہ کرتم سوی چھم بستہ
ڈاس چھہم گومُت خاصہ پانس تہ
شفا میانوی منگتہ صابس نہ
کاشرن خلقن چھہ گومُت رستہ
ژہ سوکُس چھوک فریاد رستہ
غلام حسنس چھہ چانو ہاوس تہ

بونہ چھوس چانوی سگِ دِ اعذار
آسہ دلخستہ بوزتم زار
مرضو کرمُت چھوس لاچار
آسہ دلخستہ بوزنم زار
کافرو کرُمُت ظلم بسیار
آسہ دلخستہ بوزنم زار
ژورہ پاٹھ ہاوتن نور رخسار

قادری

دیدارہ چانہ سیت غم زلنس تہ
آسہ دلخستہ بوزتم زار

ملکِ کشمیر کہ شاہ شاہانہ
نورِ عرفانکہ ماہِ تابانہ
پیرہ سانہ محبوب حق سبحانہ
بایانس چھہ سوی بڈ نشانہ
شہرالغامہ تہ بجر احسانہ
روشن ذات صدفکہ دُردانہ
مُریدتہ مخلص چھی اولاد
فیضکُ منبع چھہ چانو آستانہ
امّید وارن چھہ چانو رُت گمانہ
جلوہ ہیراوتن قد شمشاد
ذانہ کرہ چانہ ونہ بوزہ بیت یانہ
ژورہ کرہ آشنا بنہ بیگانہ
تس گو دینکُ خانہ آبادہ
وتھہ کرہ بخا لیشہ ہند خزانہ

سانہ سُلطانہ بوز فریاد
سانہ سلطانہ بوز فریاد
چانو حُب ایمانکُ بنیاد
سانہ سُلطانہ بوز فریاد
رحمتکِ دریا چھہ چان اجداد
پیرہ چھوک مالو موج سانو شفقانہ
بتہ کیوتنہ دٹو چانو دامانہ
نمہ لشتہ محروم بداعتقاد
باغ احسانکہ سرروانہ
عاشقن کُن بیتہ محبوبانہ
یمن نہ دیدہ اورہ چان خواہش ناد
یم کرسینہ چانہ شوقک خانہ
محبتنہ رستن چھہ دل ویرانہ
امّید سارن چھہ برامداد

مسکین کینتا چھہ بے سامانہ
سانہ سلطانہ بوز فریاد

طبیب حاذقہ سانہ درمانہ
بیمار مخلص اننک یاد

نظراب سن چھم چانہ اکہ آنہ
سردارہ عارفن ہندہ سلطانہ

یتہ پکہ ون چھی قطب اوتاد
پیشروِ عرفانکہ میدانہ

پیرہ از یکھا سانو جہانہ
غمگین مشتاق گژہ دلشاد

ریہ ہند دعوت چھوی سلیمانہ
سانہ سلطانہ بوز فریاد

قادری بتو ژاو شاگردانہ
عشقکہ مدرسہ دراو استاد

ولہ

جایہ جایہ شوقک شمع فانہ
سانہ سلطانہ بوز فریاد

غریب و مستمند و خستہ حالم
نظر یا حضرت محبوب العالم

حزین و دلفگار و پر ملالم
نظر یا حضرت محبوب العالم

من آن پروانہ شمع جمالت
حریق آتش شوق وصالت

کہ خواہد سوخت عقل از اشتعالم
نظر یا حضرت محبوب العالم

توئی شاہ سریر کشور دین
توئی ماہ منیر برج تمکین

فزود از مدحت جاہ و جلالم
تو بر تخت عنایت تاجداری

نظر بر حال ہر محتاج داری
امید از شست دین جود و نوالم

چو نام تو بود وردم بدین
چو یاد تو بود حرز المحبین

بذکرت گشت از انرو اشتغالم
مرا در اقتباس نور ارشاد

رسید از شیخ دین داؤد امداد
ازان با لحن داؤدی سنالم

در ارشاد ست از شیخان رسوخت
خصوص از حضرت شیخ الشیوخ است

نمائی جلوہ سید جمالم
نظر یا حضرت محبوب العالم

نگاہت جلوہ خورشید نورست
نگاہت مایہ نور و سرورست

زداید ظلمت رنج و ملالم
نظر یا حضرت محبوب العالم

نگاہت حل نماید مشکلم را
نگاہت مرغ جان را پر و بالم
نگاہت طائر عرش معلی است
نماید راہ بر قرب وصالم
ندارم طاعتی جز جرم و عصیان
چو آمد ہیچو من امیدواری
کجا زیبا بود رد سوالم
چو آمد قادری در راہ امید

نگاہت زندگی بخشد دلم را
نظر یا حضرت محبوب العالم
نگاہت پرتو نور تجلی است
گرفتارم بدام نفس و شیطان
زکار خویشتن در انفعالم
درین درگاہ فیض عام آری
نظر یا حضرت محبوب العالم
سعادت یافت زین درگاہ امید

قادری

بحمد اللہ کہ آمد نیک فالم
نظر یا حضرت محبوب العالم

شہنشاہا چو من از ہیچ رو سیاہی نیست
باین ذنوب مرا جز تو عذر خواہی نیست
جز آستان توام در جہان پناہی نیست

مسئی و مذنب و عاصی و پر گناہی نیست
کجا روم بدر دیگر بیم راہی نیست
سرمرا بجز این در حوالہ گاہی نیست

بذکر نام تو یا شیخ حمزہ مسرورم
زمدحت تو شدہ در دہر نام مشہورم
جز آستان توام در جہان پناہی نیست

زجام شوق وصالت مدام مخمورم
زحضرت تو چہ نزدیکم و چہ مہجورم
سرمرا بجز این در حوالہ گاہی نیست

زفتنہ ہای زمان امنی دلم میجو است
چو دیدم از در تو فیض عام بی کم و کاست
جز آستان توام در جہان پناہی نیست

زغیب یافت اشارت بدرگہت کاینجا است
ہمین نوا زدل بینوائی من برخاست
سرمرا بجز این در حوالہ گاہی نیست

جمال لشت مرا آرزوی یا مخدوم
دلم نہادہ بسوی تو روی یا مخدوم
جز آستان توام در جہان پناہی نیست

وصال لشت مرا جستجوی یا مخدوم
زبان کشادہ باین گفتگوی یا مخدوم
سرمرا بجز این در حوالہ گاہی نیست

نگاہ لطف تو مرا خاک تیرہ زر سازد
کرامت تو مشت گل گہر سازد

عنایتت ببد ونیک بهره ور سازد جز آستان توام در جهان پناهی نیست	کجا کشایش کارم در دگر سازد سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست
ز درگه کرمت بر در دگر نروم بر آستانهٔ شاهان تاجور نروم جز آستان توام در جهان پناهی نیست	ز بارگاه فلک جاه تو بدر نروم روم کجا بر هست گر بچشم و سر نروم سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست
چه حاجتست ز اظهار حال پنهانی گزید قادری از درگه تو دربانی	گذشته آنچه بمن سر بسر همیدانی بسوی خویش اگر خوانیم و گر رانی

منقبت حضرت شیخ الشیوخ	جز آستان توام در جهان پناهی نیست سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست	شیخ شهاب الدین سهروردی

من غلام کمترین حضرت شیخ الشیوخ خرمن فیض معارف است زائر و آمدند روشن از خورشید خواهد دید انوار شهود رایت ارشاد را افراشته در کشمیر لشکر غم را کند مغلوب آنکو یافته چون شهابی یافته نامش بر اوج سهرورد	داشتم رو بر زمین حضرت شیخ الشیوخ اهل عرفان خوشه چین حضرت شیخ الشیوخ طالب حق از جبین حضرت شیخ الشیوخ شیخ حمزه جانشین حضرت شیخ الشیوخ جای در حصن حصین حضرت شیخ الشیوخ شد جهان زیر نگین حضرت شیخ الشیوخ

تمام شد	شکر لله قادری شد تر زبان از شوق دل در ثنا و آفرین حضرت شیخ الشیوخ	تمام شد

گلزار نعت ۱۲ آنه	گلبن نعت ۳ ر	گلدستهٔ نعت ۳ ر	گلشن نعت ۲ حصه فی ۴ ر	گلدستهٔ انوار ۶ ر
گلدستهٔ منقبت ۳ ر	مجموعه کاشر مناجات ۲ ر	دعای صبح ۳ ر	مجموعهٔ دعاء ۴ ر	مجموعهٔ ختمات ۲ ر

ملنے کا پتہ
غلام محمد نور محمد تاجران کتب مهاراج بازار گنجباز سرینگر کشمیر